

VILTIS KVIEČIA Į TALKĄ

Dirvoje jau buvome pranešę, kad prieš tris mėnesius oficialiai įregistruota nauja spaudos ir radijo draugija Viltis. Jos pirmasis uždavinys — rūpintis tautinės linkmės spausdinių leidimu, kovoti dėl lietuvių, Lietuvos laisvės, informuoti apie viso pasaulio lietuvių veiklą, įieškoti naujų ir geresnių laisvės kovos kelių.

Vilties draugija, kuriama tam, kad minėtų siekių įgyvendinime būtų sutrauktas didesnis kapitalas ir dėl dirbamo darbo tikslingumo visad galėtų lemiama žodį pasakyti draugijos nariai, parinkdami tam darbu pasirošiusius ir tinkamus asmenis ir nustatydami jų darbo kryptį.

Viltis, pirmoji eilė, pasiryžusi perimti tolimesnį Dirvos leidimą, rūpintis jos gerinimu ar teisingiau pasakius, gerinimą tęsti. Jei Vilties finansiniai ištekliai leis, ji ryšis tartis ir su kitais laikraščiais, jei susilauks pasiūlymų, dėl jų perimimo ir leidimo sutikslinimo. Vilties draugijos nariai pasisakys ir dėl galimybių leisti dienraštį, kurio daug naujųjų Dirvos skaitytojų širdingai pageidauja.

Visiems šiems darbams įvykdyti reikia sutelkinto kapitalo. Kas jį gali sudėti? O sudėti gali ir turi tie, kurie tais siekimais gyvena, dėl jų siejasi ir graužiasi, kad jie dar neįvykdyti.

Iš kiekvieno, kuris šiam darbui pritaria, juo siejasi, nereikalaujama atiduoti visos turimas santaupas, bet prašome duoti tiek, kiek pajėgiama ir manoma, kad jo duodama duoklė pakankama.

Viltis savo narius, pagal įmokėtas duokles, laiko:

10 dolerių — eiliniams, sprendžiamuose reikaluose turinčiais 1 balsą;

25 dolerių — rėmėjais, sprendžiamuose reikaluose turinčiais 5 balsus;

100 ir daugiau dolerių — garbės nariais, sprendžiamuose reikaluose turinčiais 10 balsų.

Vilties draugijos nariais kviečiami būti visi pasaulio tautinės minties lietuviai. Jos organizavimui telkiami talkininkai. Daug kur talkininkai jau susirado, dar daug kur jų reikia. Todėl ir kviečiame, ne tik patiems dėtis, bet imtis ir talkos daugiau narių pritraukiant. Visas informacijas ir reikiamą talkai medžiagą galite gauti kreipiantis Dirva, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

I Vilties draugiją jau yra eilė įstojusiu narių. Nuo ateinančios savaitės mes kiekvienam Dirvos numeryje skelsime naujus Vilties draugijos narius.

Dirvos talka

Dirvos talka iki gruodžio mėn. 26 dienos davė lygiai 400 naujų skaitytojų. Tie skaitytojai sudaro 1960 taškų.

Atskiri talkininkai turi taškų:

	Taškai
Paplėnas J., Chicago	221
Astrauskas St., Worcester	188
Pauža Vl., Detroit	104
Sodaftis Ant., Brooklyn	68
Švarcas P., Collinsville	64
Paršeliūnas J., Toronto	34
Cesonis A., Baltimore	32
Saladzius Pr., Rochester	32
Smigelskis A., Cleveland	24
Vilutis E., E. Chicago	24
Diržys A., Venecuela	20
Kesgaila S., Montreal	20

Kiti talkininkai turi po mažiau taškų. Talkai beliko nepilna savaitė. Iki premijų paskyrimo reikia dar 100 skaitytojų.

DIRVA

THE
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

Metai baigiami dideliais rūpesčiais

KALĖDOS NEATNEŠĖ VISUOTINIO DZIAUGSMO

Visoje Amerikoje pagal seną paprotį skambėjo kalėdinės giesmės, gyventojų languose blykčiojo žvakės ir kaip ir kiekvienais metais jie prie sotaus stalo valgė kūčių vakarienę, išklausydami pirmadienį prezidento Trumano kalbos radijo kelių perduotos iš jo gimtojo Independence, Missouri, tačiau... įprastines kalėdines nuotaikas savo niūriu šešėliu temdė Korėjos pusiasalis. Nuėjo niekais visos viltys trečią Kalėdų dieną sulaukti taikos Korėjoje — atvirkščiai, pastaruoju metu dėl karo belaisvių įstrigusios derybų vėl pasiekė sunkiai išbrendamą klampynę. Tūkstančiai amerikiečių šeimų su dideliu nerimu laukė žinių apie savo artimųjų likimą tolimuose Rytuose, vis dar puoselėta viltis, kad gal tie dingę be žinios yra kur belaisvių stovyklose. O tuo tarpu prieškalėdinis laikotarpis ir pačios šventės (dirbantiesiems — tik viena diena...) pasižymėjo labai gyvu judėjimu Amerikos keliais ir geležinkeliais — iš visų radijo aparatų skardint "Silent night" (Tylosios nakties) garsams, milijonai žmonių skubėjo lankyti savo artimųjų, masiškai lankytos bažnyčios, berniukų mišios iš St. Patrick'o katedros New Yorke buvo net perduotos televizijos. Gyventojai įprastu būdu rūpinosi dovanojimo išigijimu krautuvėse ir magazinuose, nors prieškalėdinės pūgos ir šalčiai bus kiek ir pakenkę prekybininkų biznui. Savo namuose drauge su savo šeima kalakutį valgė ne tik prezidentas, bet ir amerikiečių kariai Korėjoje. Tuo tarpu visą kalėdinio džiaugsmo nuotaiką temdė ne tik tarptautiniai rūpesčiai, bet ir vis labiau ryškėjanti vėlaus gyvenimo bėdos. Gerą nuotaiką gadino ir didelės nelaimės — kasyklų sprogimai, gaisrai, lėktuvų katastrofos...

KOREJA — KUR DAR 8000 KARIŲ?

Po ilgų derybų komunistai pagaliau pereitą savaitę sąjungininkams įteikė belaisvių sąrašą — iš 11,559 karių — belaisvių amerikiečių buvo — 3,198. Iš savo pusės JT pajėgos komunistams įteikė 132,474 karių sąrašą. Šie skaičiai ir vėl įklampino daugelį pusės metų beveikstančias derybas. Pietų korėjiečiai pasigedo net 70,000 savo dingusiųjų be žinios karių, amerikiečiai — 8000. Jei, kaip spėjama, 2000 karių galėjo mirti nuo žaizdų, šalčio, ligų, visvien dar trūksta 6000. Kur dingio tie kariai; ar pasiteisins jau ankščiau spėti nuogastavimai dėl jų išsūdymo, o gal tai raudonųjų tokia taktika — priversti JT derybininkus padaryti reikiamas nuolaidas? Šielp ar taip, sąjungininkai yra pasiryžę nenusi-leisti karo belaisvių klausimu ir jau yra pradėję visu stropumu tirti patiektus belaisvių sąrašus. Artėjant Kalėdoms, parodydami savo gerą valią, jie pakvietė komunistus atsilankyti į Pusaną ir įsitikinti, kad 37,500 korėjiečių belaisvių nėra raudonųjų kariai, bet Pietų Korėjos civiliai gyventojai. Tai padaryta todėl, kad komunistai pasipriešino tų belaisvių išbraukimui iš sąrašų

ir tai palaikė nauja kliūtimi testui deryboms. Vis dėlto jie ir toliau kaltina sąjungininkus, kad sąrašuose trūksta dar daugelio tūkstančių raudonųjų karių...

KĄ ATNEŠTŲ PALIAUBŲ?

Nepaisant didelių sunkumų Korėjos derybose, sąjungininkų derybininkai vis dar turi vilčių, kad paliaubos dar gali įvykti. Bet kas bus po jų? Čia diplomatiniai ir kariniai sluogsniai įžiūri įvairių galimų. Esą, Korėja tapsianti ginkluota stovykla su politiniais padaliniais teritorijomis. Ilgesniam laikui JT pajėgos turės ten išlaikyti nemažiau 100,000 karių — kad užkirsti kelią galimoms komunistų agresijoms. Šalia to, turės būti vedamas ir intensyvus propagandinis karas. Azijoje paliaubos atneštų naujus galimus Mao Tsetungui ir naujus rūpesčius prancūzams, britams ir amerikiečiams. Priešdamas amerikiečių pajėgas Korėjoje Mao galėtų be didelių sunkumų pajudėti Indokinijos ar Malajų link. Prisibijoma, kad paliaubos galėtų sulėtinti Europos stiprinimo pastangas, pagaliau komunistai po paliaubų neabejotinai galėtų tvirtinti. "Štai turime taiką Korėjoje ir mes jau pirmieji pasiūlėme taikos derybas. Na, matot, mūsų taikos balandis nėra kokia propagandos iškamša, kaip tvirtina amerikiečiai".

PLIENO STREIKAS GRĖSIA...

Pernai prieš Kalėdas įvyko geležinkelio streikas, šįmet vėl pakibo naujo — dar didesnio — streiko šešėlis, streiko, kuris gali ilgesnį laiką suparalizuoti gyvybinę plieno pramonę. Gamindama per 100 mil. tonų per metus plieno toji pramonė, suprantama, pastaruoju metu daugiausia gamina gynybos reikalus. Ji apima šešias didesnes bendroves ir šimtus smulkesnių. C.I.O. unija, pareikalavusi pakelti plieno darbininkų val. atlyginimą 15 ct. val. ir kitų prielaidų, turi per mil. narių, jų tarpe 650,000 tik plieno pramonėje. Nieko nuostabaus, kad Naujųjų Metų išvakarėse grasomas streikas sukėlė daug rūpesčių vyriausybei — pabrėžiama, kad streikas ne tik į pavojingą padėtį pastatytų gynybos reikalų gamybą, bet ir jo išvados paskatintų infliacinio būdo kilti kainoms ir uždaryti visose pramonėse. Nors plieno darbininkams leidžiama pakelti uždarbų 6 ct. val., vis dėlto unija

nenusileidžia. Įsikišęs į šį reikalą prezidentas Trumanas pareitą šeštadienį kreipėsi į uždaryti stabilizavimo įstaigą (Wage Stabilization Board) prašydamas padaryti sprendimą, ypač kad visi pasitarimai nepavyko. Prezidentas ta proga įspėjo, kad ir unijų nariai bei plieno bendrovių vadovai panašiai esą atsakingi už krašto gynybą kaip ir jis pats. Jei WSB įstaiga nepavyktų rasti reikiamo sprendimo, prezidentas galėtų panaudoti dar drastiškesnes priemones išvengti streikui, pav. konfiskuoti plieno įmones ir jų darbininkus paversti vyriausybės tarnautojais. Dabar belieka laukti, ar plieno darbininkai su savo unija paklausys prezidento prašymo pamesti darbo ligi WSB sprendimo ir ar jie įsisąmonins vyriausybės galvos apeliavimą į juos kaip į "gerus krašto piliečius".

VAKARAI, LAIMI BALSAIS...

Prieš Kalėdas Paryžiuje vykęs Jungtinių Tautų susirinkimas išsiskirstė 10 dienų atostogų, neišsprendęs pačių pagrindinių klausimų ir senoje padėty palikęs rytų — vakarų skirtumus. Prieškalėdiname laikotarpyje įvyko visa eilė vakarams palankių balsavimų, tačiau jie neturės jokių didesnių pasekų. Nusiginklavimo klausimu sovietai nepajudinami priešinosi vakarų pasiūlymams, dauguma balsų nutarta sudaryti komisiją parengti laisviems rinkimams Vokietijoje, bet... kas iš to, kad nei sovietai, nei jų dominuojama Rytų Vokietija ir girdėti nenori apie kokią nors komisiją. Saugumo Taryboje minėtinas vakarų laimėjimas — balsų dauguma 11 narių, vietoje Jugoslavijos, išrinkta Graikija, nors sovietai dėjo visas pastangas įkišti Baltgudiją.

Sovietai yra tapę šnipinėjimo manijos aukomis — tokiais žodžiais amerikiečiai pavadino sovietus. Šie pastarieji, ryšium su keturių amerikiečių lakūnų kalinimu Vengrijoje ir numatoma jiems kelti byla, amerikiečius stipriai apkaltino špionožo skaitinimu Europoje. Iš savo pusės amerikiečiai Kremlui įteikė notą atremdami jų kaltinimus ir per šeštadienį jų diplomatas Valst. Dep-to įgaliotas net asmeniškai atsilankė sovietų užsieniečių reik. komisariate, pabrėždamas rimtai amerikiečių traktuojamą lakūnų kalinimą ir... prašydamas sovietų, kad jie vengrus paspaustų lakūnus paleisti, nes, esą, amerikiečių vie-

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS

vyriausioji valdyba

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų
proga

sveikina visus narius, talkininkus ir visam pasaulyje
esančius bendraminčius

Dr. M. J. Colney
J. Kasmauskas
B. Duda
A. S. Trečiokas
M. Gureckas

Kas yra valdžia?

"Draugas", rašydamas lietuvių vienybės reikalą, Diplomati- jos Šefą Lozoraitį vadina "pa- skiriu asmeniu", o VLIKą val- stybės valdžia. Ar taip iš tikrųjų yra?

Kaip žinome, valstybės val- džia susideda iš trijų funkcinių organų: seimo, vyriausybės ir teismo. Ar dabar turime tokius organus? Iki šiol niekas nekal- ba apie Lietuvos teismą, kurio visos trys šakos (magistratūra, prokuratūra ir advokatūra) tremtyje turi beveik visus savo bendradarbius ir normaliais lai- tais sudarytą ir neatleistą va- dovybę (pirmininkus arba jų nuolatinius pavaduotojus). Jei vis dėlto iki šiol net nekilio min- tis, jog čia turime savo teismą, kaip Lietuvos valdžios dalį, tai, objektyviai tariant, negalime rimtai kalbėti nei apie valstybės valdžios egzistenciją.

Jei savitarpie palaiakytume Lietuvos teismą, kuriam turime visas personalines sąlygas, ir sudarytume Lietuvos seimą bei vyriausybę, tai vėliau santvar- kos požiriu turėtume Lietuvos

valdžią. Bet visvien ji neįgytų praktiškos galios, kol jos nepri- pažintų tarptautinės institucijos. Tokių sąlygų neturime. Šioji tik- rovė yra mums skaudi. Bet ne- rimta remtis tuo, ko tikrumoje nėra.

Lietuvos valstybės valdžios dalį dabar sudaro vien tik mūsų senosios administracijos užsie- niams likučiai, būtent, mūsų diplomatai keliose valstybėse ir jų vadovybė. Be vadovybės ne- gali veikti nė viena institucija. Nesvarbu, kaip ta vadovybė va- dinama. Juk nesvarbu ir tai, ar mūsų rezistencinį organą tremtyje vadiname VLIKu ar kuriuo nors kitu vardu. Taip pat nesvarbu, kurio teisinio pagrindu ir ar įprasta demokra- tine tvarka nepaprastais laikais susidarę diplomatijos vadovybės institutas. Nes juk nekeliame klausimo, ar demokratiniu būdu susidarę VLIKas, kaip rezisten- cinis organas išimties stovio metu. Svarbu, kad mūsų diplo- matinė institucija (diplomatai ir jų vadovybė) savitarpie dar- niai sugyventų ir aktyviai veik- tų. Atrodo, kad tokių sąlygų dar turime. Taigi, džiaugimės tuo, o ne anarchistiškai šią institu- ciją ignoruokime ir nihilistiškai niekinime, prisidengę kovos su "vadizmu" baubu.

Red. past.: Dėl esamos mūsų diplomatijos vadovybės pobūdžio kartais keliamas klausimas, kaip ji veikia: ar kaip vadovau- janti — įsakanti, ar tik kaip derinanti. Mūsų žiniomis, Dipl. Sefo institutas laikomas esamų Lietuvos Diplomatijs įstaigų bei pareigūnų veiklą derinančiu (koordinuojančiu) centru.

PRIMENAME,

SOVIETAİ BŪSIĄ SULAIKYTI PRIE REINO?

Kai vokiečiai su labiau pakel- ta nuotaika šventė Kalėdas, nes vis labiau jautė artėjantį sava- rankumą, amerikiečiai žurnalis- tai tyrinėjo galimybes atsispirti galimai sovietų invazijai Vokie- tijoje. Ass. Press korespondentų užklausti vakarų kariniai vado- vai pareiškė viltį, kad kad so- vietams pradėjus invaziją, jie gali būti sulaukyti ties Reinu. Dabar jau nebėra kalbos apie tai, kad priešas prasiveržtų ligi Pi- rinėjų ir kad žlugtų didesnė Eu- ropos dalis. Sąjungininkų pajė- gos Europoje dabar jau žymiai padidėjo — pav. amerikiečių ka- rių prieš metus buvo Europoje vos 40,000, šiems gi metams baigiantis esama 200,000. Britai turį 100,000 karių. Šiuo metu Vak. Vokietijoje esančios 14 pa- jėgių sąjungininkų divizijų ga- lėtų sėkmingai pasipriešinti 22 sovietų pėstininkų ir šarvuotoms divizijoms. Sovietai Rytų Vo- kietijoje laiko dabar 300,000 ka- rių — šiuo metu tai pirmas kartas, kad sąjungininkai su sa- vo 400,000 karių skaičiumi prae- nęstų sovietus Vokietijoje. Jei vakarų pajėgos Europoje prae- nės tik savo gausesne aviacija. Pagal karinius sluogsnus, nors sovietai dar nėra pradėję savo karinių pajėgų didinimo Euro- pos širdy, bet tai jie gali vyk- dyti kiekvienu metu. Esą, 1952 metai busiųjų sovietų apsispre- dimo metai — jei jie nepradė- sią tais metais puolimo, kiti- sią metais jau galį būti per vėlu.

V. Rimvydas

ŠVENTĖS IR SNIEGAS

Pastarąsias dvi savaites, spė- jama, kad ir "Dirva", kaip ir ki- ti laikraščiai, skaitytojus pa- siekė žymiai pasivėluodama. Vė- lavo šiuo metu beveik viskas, kas paštu siunčiama, nes paštas buvo nepaprastai apkrautas šventiniais sveikinimais ir kito- kiais šventinėmis siuntomis, o be to, geroai pašto darbą ap- sunkino ir gana gausus sniegas.

Paskutinė šių metų savaitė "trumpa". Kai kurie laikraščiai dėl tos priežasties išeina kiek mažesni. "Dirva" buvo visai pa- sirengusi išeiti normalaus dy- džio, bet jau pirmadienį paaiš- kėjo, kad maža yra vilties gauti trečiądienį popierio, pritaikyto spausdinti aštuoniems pusla- piams. Trečiądienį galutinai pa- aiškėjo, kad to popierio, bent jau šią savaitę, spaustuvė tik- rai neturės, nors jau daugiau kaip prieš mėnesį yra užsakiu- si. Todėl buvome priversti nau- dotis turimomis atsargomis, pri- taikytomis spausdinti tik 6 pus- lapius. Tikimės, kad tai nesu- truksys kitą savaitę išeiti "Tė- viškėlei", nes ji spausdinama ant keturiems puslapiams skir- to popierio, kurio atsarga spaus- tuvė dar ne taip labai išsekusi, nors ją turime dalintis su toje pačioje spaustuvėje spausdina- mu 4 pusl. sloveniškų dienraš- čiu.

J. BACIŪNAS PERTVARKO SAVO KURORTUS

J. Baciūnas, eilės kurortų sa- vininkas ir nuomotojas, nuo ateinančių metų daro pakeiti- mus. Pirmiausia, nori visą dė- mesį sutelkti į Tabor Farm, So- dus, Mich. ir į Prospect Point ant Spring ežero, Mich. Toliau dėmesys bus nukreiptas į Blane- y Park ir į Grand Hotel Grand Island saloje. Nuo Norris Park, Tenn., esančio tolimam atstume nuo nuolatinės rezidencijos (Ta- bor Farms) visiškai atsisako- ma. Gi Macatawos viešbutis, iš- nuomotas paskutinius penkis metusėjusiam tvarkytojo pa- reigais Urbonui.

Paskutinis patvarkymas J. Baciūno jau seniai suplanuotas, kad naujos jėgos savistoviau įsi- jungtų į kurortų tvarkymą. Girdėti, kad Macatawa bus ir toliau J. Baciūno propaguojamų kurortų eilėje.

DP KOMISIJA BALFO NEMINI

DP Komisija metams bai- giantis išleido biuletenį, kuria- me reikiama specialią padėką va- dinamoms "savanoriškos agen- tūroms", daug pagelėjusios tremtinių į JAV atgabenimo ir įkurdinimo darbe. Nurodo, kad šių metų paskutinę dieną bus jau išduota 360,000 vizų II pa- saulinio karo tremtiniais. Drauge yra dėkojama 35 JAV valstybių DP komisijoms, kurios veikia paskirose valstybėse.

Biuletenio pabaigoje išskai- čiuojamos organizacijos, kurios bendradarbiavusios su DP Ko- misija. Jų yra paminėta 18, jų tarpe lenkų, ukrainų komitetai, ir net Tolistojas Fondas, bet nėra moliško Balso. Matyt, jis liko uždengtas NCWC vardu ir formaliai DP Komisijai skaito- mas nežinomu. Kitaip, turbūt, ir negalėjo būti — mūsų Balfas nebuvo tiek pajėgus, kad galė- tų stoti į tą pačią eilę su stip- riaisiais fondais bei organizaci- jomis. Tokia yra realybė, nors daug kas turi liuzijų, kad Bal- fas yra visiškai lygiateisis su visomis kitomis panašiomis or- ganizacijomis.

Lithuanian Weekly, published by Ohio Lithuanian Publishing Company, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editors: Vincas Rastenis, Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$4.00 in Canada — \$4.50, elsewhere — \$5.50.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas Ohio Lietuvių Leidybos Bendrove, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Iš-eina kiekvieną ketvirtadienį. Redaktorai: V. Rastenis, B. Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antrasis klasės siunta 1915 metų gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 dienos įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungtinėse Amerikos Valstybėse — \$4.00, Kanadoje — \$4.50, kitur — \$5.50.

KAS ir KUR

Šiuo metu Vakarų yra po geležinę uždangą pasiekę daugiausia lietuvių, kurie atnešė naujų žinių apie gyvenimą pavergtoje tėvynėje. Taip pat tie, kurie grįžta iš Rytų buv. vokiečių karo belaisviai ir gyvenusieji Lietuvoje vokiečiai. Vokiečių pabėgėlių spauda smulkiai nurodo net jų pavardes ir apie ką jie gali suteikti smulkių informacijų, ypač apie kilusius iš Klaipėdos krašto ir Rytprūsių.

Po kan. J. Stankevičiaus bolševikai Lietuvoje į propagandinį darbą traukia jau ir daugiau dvasininkų, kurdami "tautines bažnyčias".

Leidykla Pašvaistė išleido J. Žilėvičiaus "TEVYNEI LAISVĖS!" Mišriam chorui. Kūrinys dedikuotas CIURLIONIO Ansambliui. Viršelis prof. dail. A. Galdiko. Spausdinta Vak. Vokietijoje. Kaina \$0.75; Vlado Jakubėno "ZEME KRYŽIŲ IR SMŪTKELIŲ". Žemam balsui. Viršelis prof. dail. A. Galdiko. Spausdinta Vak. Vokietijoje. Kaina \$1.00. Leidyklos Pašvaistės adresas: 563 Hemlock St., Brooklyn 8, N. Y.

Redakcija gavo paminėti Alfonso Giedraičio eilėraščių rinkinį "Dainos apie laisvę". 32 psl. Kaina 75 ct.

Chicagoje paskutinioje gydytojų egzaminų sesijoj egzaminus išlaikė 12 lietuvių.

Komunistinės "Vilnės" redaktoriaus L. Prūseikos depar-tacijos byla bus pradėta spars-tyti ateinančių metų sausio 28 dieną.

Chicagoje mirė Adomas Dundzila, Lietuvoje turėjęs Dirvos knygy leidykla ir knygy. Buvo išleidęs per 500 knygų.

Europos Sąjūdžio ribose sausio 21-24 d. šaukiama Londone konferencija, kurios organizatoriai yra Centrinės ir Rytų Europos Komisija. Lietuvos įgalio-

tas minist. B. K. Balutis yra gavęs iš buv. tos komisijos pirmininko p. Harold MacMillano pakvietimą atsilankyti į konferenciją, bet apie oficialų Lietuvos joje atstovavimą pakvietime nieko nepasakytą.

Rašytojas Julius Kaupas yra medikas ir neseniai Illinois valstybėje išlaikė medicinos praktika verstitis reikalingus egzaminus.

Skautės Chicagoje ruošia moterų literatūros, dainos ir muzikos vakarą. Vakarą įvyks gruodžio 30 d. Lietuvių Auditorijoje.

Chicagoje žiemos meno parodoje tarp kitų 59 dailininkų dalyvauja dail. J. Pautienius su kūriniu "Lietuvos vasara".

NEPRIKL. MINĖJIMAS NEWARKE VASARIO 10 D.

NJL Taryba yra nutarusi 1952 m. Vasario 16 d. minėjimas bus suuroti vasario 10 dieną, (kad nepakenktų NYL Tarybai, kuri ruošia vasario 17 d.). Būtų gerai, kad kitos lietuvių kolonijos, o ypatinai Harrison, Kearny ir Elizabeth, N. J., nesutapdintų savo parengimų su Newarko parengimu.

Kaip visuomet, taip ir 1952 m. Vasario 16 d. minėjimas bus su atitinkama programa. Jau yra gauti pažadai iš žymių kalbėtojų ir jau dabar rūpinamasi sudaryti meninę, galimai geresnę, programą. Apie tai bus pranešta vėliau, o tuo tarpu visi esate nuosirdžiai prašomi pasirodyti dalyvauti vasario 10 d. p. (apie 4 val.) Vasario 16 d. minėjime. Būtų pageidautina, kad visos didesnės New Jersey kolonijos suruoštų atskirus Vasario 16 d. minėjimus, arba būtinai dalyvautų kitų suruoštuose minėjimuose.

Pro mano akinius

Kai išmūs dvyliktoji valanda...

V. ALSEIKA

— Daug laimės, sveikatos, iš-tvermės...

— Kitais metais turi pradėti naują gyvenimą...

— Ką atneš Naujieji Metai? Tai didžioji mįslė.

Dar kelios dienos ir pradėsi-me Naujuosius 1952 metus. Dar kelios dienos ir draugėn sušę lietuviško kraujo žmonės daug gražaus linkės savo artimie-siems ir pažįstamiems, nepamirš ir savęs pačių. Dar kelios dienos ir jau įpusės aštuntieji tremties metai išblaškytiems po pasaulį lietuviams. Įpusės ir aštuntieji metai tiems, kurie žiauriose priepaudo sąlygose dar labiau brandins viltį — gal tai jau paskutinieji nelsivės metai...

Laimės, sveikatos... Gražūs žodžiai, mieli širdžiai, juos nuo-lat paskutinėmis metų dienomis kartojame. Ar išsipildo tie mūsų troškimai ir linkėjimai? Kartais taip, bet dar dažniau tik metų pabaigoje liūdnai palinguojame galva, — o vis dėlto tie metai nieko neatnešė — nei tarptauti-nei padėčiai, nei viltims greičiau Lietuvai atgauti laisvę, nei, pagaliau, mano asmens gyven-imui. Tad ar verta vėl švaistytis tais banalaus pobūdžio linkėji-mais? Ar neverta įsisąmoninti, kad ateinančių metų mįslės at-spėti visvien nepajėgsime ir ne-pajėgs joks žemės gyventojas. Tačiau... sveikinimai asmeniškai ir paštu plauks sena vaga ir pagal seną paprotį žmonės visam pasauly kels taures ir nuosird-žiai išsiūsiuosi ar vyriškai pas-paūdė rankas tars įprastus svei-kinimo žodžius.

Laikrodžiui muštant dvyliką Amerikos žemėje pasigirs ne tik varpų skambėjimas, bet ir džiū-gaujančių žmonių šūviai. Laisvo krašto gyventojai savo džiaugsmą reikš sau prieinamu ir tra-dicija virtusiu būdu. Tuo pačiu metu Lietuvos žemėje ramios nakties tylą, gali būti, taip pat išblaškę šūviai, tik kito pobū-džio — persekiojimų šūviai prieš tuos, kurie geruoju nenusilenkia pavergėjams.

Kai aštuntąjį kartą svetur krašto gyventojai savo džiaugsmą reikš sau prieinamu ir tra-dicija virtusiu būdu. Tuo pačiu metu Lietuvos žemėje ramios nakties tylą, gali būti, taip pat išblaškę šūviai, tik kito pobū-džio — persekiojimų šūviai prieš tuos, kurie geruoju nenusilenkia pavergėjams.

Kai aštuntąjį kartą svetur krašto gyventojai savo džiaugsmą reikš sau prieinamu ir tra-dicija virtusiu būdu. Tuo pačiu metu Lietuvos žemėje ramios nakties tylą, gali būti, taip pat išblaškę šūviai, tik kito pobū-džio — persekiojimų šūviai prieš tuos, kurie geruoju nenusilenkia pavergėjams.

Is tos minios sugebėjo numatyti kas įvyks? Ar tuo metu, kai Kipras Petrauskas "Traviatoj" traukė "Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybės..." Kauno Valst. Teatro lankytojas nusivo-kė, ką naujieji metai atneš ryt-poryt? Ar tuo metu, kai priva-čiame bute "Spaudos valsui" su-kantis linksmai kėlėm taures, ar nusimanėm, kas mūsų laukia jau kitais metais? Ne, mums terūpėjo pagerbti naująjį ir be galiesio atstumti nieko, gero neatnešusį senelį...

Slinko metai ir vis su džiaugsmo šūkiu gerbidami naująjį metai vis labiau pradėta sutikti su vilties nuotaikomis. Vienuolika metų tiek giliai įsi-rėžė į kiekvieno mūsų asmens gyvenimą ir tautos likimą, kad įprastieji "laimės ir sveikatos" linkėjimai jau virsta tuščiai skambančiais žodžiais. Įvykių permainų akivaizdoje jų vietą užima ar privalo užimti kitokio pobūdžio linkėjimai.

Ar kitais metais bus įvykdyti visi mūsų siekiami brangiausi idealai, niekas mūsų negalės pasakyti. Toji nežinia ir yra viena pačių didžiųjų palaimų, kufios mums yra suteiktos. Anot Putino, "Palaimintas būk šventas nežinojime..." Ar būtų įdomus ir prasmingas mūsų gyvenimas, jei žinotumėm, kad ki-tais metais mūsų laukia tokios pačios niūrios dienos, surizgusi tarptautinė padėtis? Jei jau da-bar patirtume, kad ateinančiais metais tave pakirs mirtis? Ir kaip pradžioje, kai tie nau-jieji metai atneša mums tai, ko visai, bent taip greitai, nesiti-kėjome sulaukti. Tad iš tikrųjų naujieji metai tektų laikyti ir laimingais, nes savo neperma-tomu šydu apdengę visas savo paslaptis, jie mus verčia gyven-ti lūkesčiais ir viltimis.

Mielosios viltys! Tik jos mus stiprina, tik jos mums kelia pasiryžimą nepalūžti ir siekti ne-pasiekiamų dalykų, siekti, anot A. Mickevičiaus, to "ko vyždis nepasiekia". Tik viltys mus vi-sus išlaiko užsigrūdinusiais — jų netekę mes seniai būtume tautiškai ištirę ir virtę bever-čiais žmonėmis. Tik viltimis mes atstumiame iš pasalų vis tyko-jantį nusiminimą ir tik jomis bei gera valia žmonių tarpe mes grindžiame savo spėjimus dėl geresnės ateities. Iš ūkanų vis labiau ryškėjančios prošvaitės tarptautiniam gyvenime jau by-loja, kad viltys nėra tuščios. Dvyktoji valanda artėja...

Ji artėja visu smarkumu ir jos išmūšimas lems epikinį pasaulio veido pasikeitimą. Tai dvylikti-jai valandai su dideliu ryžtu rengiasi visas laisvasis vakarų pasaulis. Tos pačios viltys ne-leidžia mums teigti, kad tas ryž-tas nueity niekais ir neatnešų visų didžiųjų lūkesčių įgyvendini-mo.

Dvylikta valandai muštant, mes, laisvojo pasaulio oru kvė-puoją, ir vėl linkėsime vienas kitam laimės, sveikatos. Linkė-sime, nes esame juk žmonės. Šūviams aidint ir varpams skambinant vis dėlto nepasidu-o-sime įprastinei džiūgavimo nuo-taikai. Ne Amerikos jaunulio šūvis ir ora, bet savojų kovojan-čio partizano šūvis Lietuvoje ir savųjų tautiečių aukos ir kan-čios ištrėmimo mums privalėtų reikšti žymiai daugiau.

Laikrodžiui dūžiai dvyliktąjį valandą, pagaliau, ir kiekvienam iš mūsų verčia palinkėti — per-žvelkime savo dvasinį pasaulį, ryškimes vis augščiau kilti dva-siškai, grūdinkimės savo valioje ir ryžte, nes nežinome, kokie smūgiai dar mūsų laukia, neži-nome, kokius netikėtus džiaugsm-us ir lūkesčių įgyvendinimus neša ateinantieji metai.

V. Beliajaus

THE DANCE OF LIETUVA

54 lietuvių tautiniai šokiai bei žaidimai

Užsakymus ir pinigus siųsti DIRVOS redakcijai

Kaina — \$5.

TREMTIES leidiniai

V. Putino — Mykailačio ALTORIŲ ŠEŠĖLY, visos 3 dalys vienoje gražiai įrištoje knygoje 4 dol.

Igno Šeiniaus KUPRELIS, įrištas drobėje 2 dol.

Vytauto Alanto naujas romanas PRAGARO POŠVAISTĖS, 433 pusl., įrištas drobėje . . 3,5 dol.

Šios knygos — gražus Jūsų buto papuošalas bei tinkamiausia dovana. Jas galima užsisakyti per TREMTIES atstovus.

Clevelande gyvenę tautiečiai netrukus galės nurodyti knygų gauti DIRVOJE.

Chicagoje užsisakoma šiuo adresu:

Mr. A. Siliūnas, 5125 So. La Crosse Ave. Chicago 38, Ill.

ir kitose TREMTY skelbiamose atstovybėse.

NUOMONĖS

KUR NUĖJO MANO ASTUONI DOLERIAI?

Jau dveji metai esu Amerikoje su savo žmona, kuri dėl silpnos sveikatos fabrikuose negali nieko uždirbti, bet užtat namuose tartininkauja mūsų biudžetui taip, kad galime visai padoriai išsiversti. Nesame koki dideli veikėjai, susirinkimuose nesiriejame, ant kulnų kitiems nelipame ir garbės nepavydime. Savo lietuvišką pareigą atliekame tuo, kad keletą kartų nu-einame į parengimus, kur ren-kamos aukos Lietuvos vadavimo reikalams. Tos mūsų aukos eina į ALT, kuri jas skirsto, kur jų labiausiai reikia.

Iš prigimties mes esame gal kiek šykštūs ir aukojame po nedaug, — visuomet tik po 1 dolerį nuo galvos. Labai nedaug, ir ne sykį apima gėda pagalvo-jus, kas mes per žmonės, kas per lietuviai, jei duodame tik po dolerį, kai kiti dėl Lietuvos lais-vės nesigaili ir savo gyvybių. Suskaiciu, kad per šiuos, 1951 metus buvom keturiuose tokio-se parengimuose, kur buvo ren-kamos aukos Lietuvos laisvini-mo tikslams. Taigi iš viso šiais metais paaukojome aštuonis do-lerius. Tikrai mažai. Sutinku ir atsiprašau.

Bet atsiprašymas čia gal bus tik pigus neramios sąžinės ra-minimas. Reikėtų duoti daugiau, daug daugiau. Ir galima būtų. Kad tik kas aiškiau parodytų, jog tas mūsų nelengvai uždirb-tas pinigas eina geram tikslui. Bet ar visada taip yra?

Neklausčiau to, jeigu man ne-būtų paaiškėję, kur nuėjo tie mano aštuoni doleriai. Ogi, pa-sirodo, už privačių šimčių — Grigaičio telegramą užmokėta!

Kaip tik aštuoni doleriai! Nagi tai tikriausiai tie patys mano aukotieji aštuoni doleriai!

Aš nieko prieš neturiu, kad minėtieji Tarybos vadai turi sa-vo privačias nuomones ir jas telegrafu ar kaip kitaip kam nors perduoda. Bet man dar ne-buvo girdėta, kad toki dalykai būtų apmokami iš visuomenės surinktomis aukomis. O taip at-sitiko. Skaitau, kad pats Tary-bos pirmininkas pasakė, jog taip buvo. Ir niekas Taryboje dėl to neprotastavo, niekas nepareika-lavo, kad tas būtų atitaisyta. Esą, dėl aštuonių dolerių neverta ginčytis. Dėl to tai jau norėčiau labai žemai atsiprašyti! Gal kam aštuoni doleriai ir menkieks, bet tie mano aštuoni doleriai, kuriuos mes šiais metais su žmona paaukojome, tikrai buvo skirti ne privačioms telegra-moms apmokėti. Juo labiau, kad toms privačioms nuomonėms, pareikštomis mano aštuoniais doleriais apmokėtoje telegramoje, aš privačiai visiškai nepri-tariu ir laiku jas net žalingo-gomis Lietuvos vadavimo rei-kalams.

Todėl nužemintai prašau vi-sus, nuo ko tai priklauso, pasi-rūpinti, kad tie aštuoni doleriai į ALT iždą būtų sugrąžinti, ir prašau rūpestingiau prižiūrėti, kad ir kitų paaukotieji doleriai panašiu būdu nenuėitų jokioms privačioms telegramoms, ar ko-kiems kitiems panašiams reika-lams.

St. B., Chicago, Ill.

JIESKO AL. MONTAUTO IPEDINIŲ

Lietuvos Gen. Konsulatas New York'e įieško:

Vaclovo sūnaus Jono MAN-ČAUSKO; Sofijos Antano dukters KAVALLIAUSKIENĖS; Antaninos Antano dukters BUGA-VICIENĖS.

Visi kilę iš žaslių — Kaišia-dorių.

Jieškomieji ar apie juos turin-tieji bet kurių žinių prašomi at-siliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

DIRVA UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

SUDIEV, KVIETKELI!

(DVI IŠTRAUKOS IŠ NAUJOS P. ANDRIUŠIO KNYGOS)

Zakarka kerdžiaut išėjęs per nelai-me, kurią jam Dievas siuntęs kaip bausmę už gerą gyvenimą. Balcevyčios dvaruose vežikaudamas, plaukiojęs pie-ne, tarnai dar lovoj gulinėm nešdavę patrovas; o turėjęs geležinį pilvą, girdi, paduos liokajus lašinių bryzą, ne-mažesni už sūriui slėgti akmenį, su-sveičia su visais šeriais ir oda, užgeria šaltu vandeniu, — ir kad kuomet, ci-balot, būtų paleidę vidurius!

Per didžiuosius ponų sujudimus, jau ant balų ledeliui užsidėjus, vežės, čia, šitoj pačioj terboj popierius į Kurk-lius. O reikėję pravažiuoti Ažutėlių beržyną, kur žmonės prieš savaitę ra-dę kabailiuojant pakaruoklį.

— Pakusos manęs neimdavo, su pono pačta buvau išgramdęs visas gu-bernijos girias, advente, rūjų metu vil-kai araruodami apgrauždavo net rogių pavažas, ir kad kas man...

I beržyną įsukus, nutirpę tačia

rankos, girdi, nebeatlaiko vadelių, ir tada, pro debesėlius trumpam išlindus mėnesiui bei nuplieskus kelio gruo-dą, žiūrįs, šalia kairinio arklio, nusitvėręs už pavadžio, kicena pasišokinėdamas žmogus be galvos.

— Ir paskui, daboju, jau kelia ma-ne nuo aslos Pakurklių karčiamej žy-das, pilia vandenį ant burnos, žaliom putom apdrabstytos: "Ignasiau, ui, kas tave taip krato?"

Pradžioje nuomaris trenkdavęs jį žemėn kelis kartus į dieną, bet galles-tingas ponas Balcevyčia vežiojęs jį į miestus, pas daktarus; pagelbėjo, duok Dieve, jam pačiam sveikatą. Dvare Za-karką pervežė į lengvesnius darbus prie namų. Po to, kai Dievas sumaisęs žmo-nėms protą ir panaikinęs ponus, jisai, Balcevyčios apdovanotas, išvažiavęs į miestus gyventi.

Žaltyskčio galužerėje, kur ne kar-tą ir Petrokas nuklysdavo grybauda-

mas ar brukniaudamas su Viščių mote-rimis, prie upelio kėpsojo apsipešiojusi pirkelė, apmėtyta juodknių luobom, be kamino. Čia nuo neatmenamų laikų gyveno moterėlė, kurią apylinkės žmo-nės net įtarė laikant juodąsias knygas. Į šitą pirkelę, kaip čia sako, atiteko Zakarka, matyt, dėl nuomario (jis da-bar krisdavo tik kelis sykius į metus) neįleidęs šaknų dideliuose miestuose. Pavarasį, šiltsiems vėjams su trenksmu lauziant ežero ledus ir pasistojus pies-tu upeliui, pro pirkelės stogą paliauda-vo dūmai, o langelius užkalinėdavo len-telėmis. Zakarka netrukus išeidavo kerdžiauti, o jo žmona dingdavo iki rudens šalų nežinia kur. Šnekėdavo, girdi, persimetusi į kažkelintą parapi-ją, už didžiųjų šilų, eidavusi elgetauti. Zakarka pergyveno savo pačią, kuriai mirus, kaimas nenorėjo įsileisti į šven-tintą kapų vietą, tačiau Padeksnių kle-bonui įsikūsus, (girdi, nesugavot už rankos), ji nei buvo pakasta kaip liepia priedermė. Jau Petroko atminime Za-karka žiemas praleisdavo pirkelėje vi-nas, megždamas kaimui bučiones ir tinklus, kartais prisimdamas nakties budynėms medžiotojus, išvakariai iš-

dėjusius lapėms nuodus; kitą kartą, pū-gai siaučiant, blūdo suklaidintas žmo-gus čionai užsukdavo susišildyti rankų ir pasiklausti kelio.

Bet anos šviesios akimirkos buvo labai retos, dažniausiai kai kuri Viščių gaspadinė pietums atneša puodyne rūgštaus pieno su puskepalui duonos; kabindamas išrūgose plaukiojančius sniegalčius luostus (žinot, kaip vasa-rą gražiai nurūgsta pienas!), kurie, pa-semti ant medinio šaukšto, kiek pa-drebėję lūžta riekėmis, Zakarka inkė-davo iš džiaugsmo, sakytum po geros pirties žmogus būt pripuolęs prie diečutės su gira. Paskui, iš pačios puo-dynės sugėręs išrūgas, žaksėdamas, žiūrėk, ir pradeda:

— Kai aš buvau tavo metų, Pet-rok...

Mano metų!, mąsto Petrokas. Vis-kas visiems atsitinka mano metuose! Ir Mamertas mano metų, ir jam viskas atsitinka, subatvakariais krečiant pa-rugės rasą į gūžynes.

Bet rūgštus pienas, emės kelti Za-karkos vidurius, greitai nutildo pasa-kas apie dvaro panytes, pakaruoklį, daktarus. Jisai užvirsta po alksnioku

arba, grįžęs iš krūmų, vėl įsivelia į ne-baigiamus knibinėjimus. Mastydamas apie išsipačiusias panytes (kaip Pa-deksnių bažnyčios klaupkelėse, netoli paties Dievo stalo), Petrokas palieka ustovą, įsipainiojęs skarmaluose, o kažkuomet kirkinusį tas dvaro mergi-nas, ir ties priepio meldynu šoka eže-ran.

Iš rankos į ranką atšlaime eina tabokinė, kurią Kaziokas atvežė tėvui dovanų:

— Matai, ir litaros įspaustos, pa-daryk tu man taip!

— A kaip spragsi uždarymas, gir-dit, viršelis sakytum su klįjum prilim-pa; matai, ką dabar prasimano žmo-gus?

— Ne gi visi puodynes nešioja ant pečių, kaip tu, šilinska!

— Čia tai jau ir tavo, Vėtrini, puo-dynė nieko neišgalvotų, nors ir, kaip giries, jinai pilna išrūgų! — atsikerta šilinskas, traukdamas gyslas iš nu-kritusio ant pypkės klevo lapo.

Vieną rudenio rytą, genant galvi-jus, Viščių kaimą perbėgo žinia, girdi, iš po nakties atsiradęs iš miestų Ka-

SIMTANUOSIMTINIS LIETUVIS

Jonas Pakrantis Amerikoje

Vyt. Alantas

Jonas Pakrantis atsisveikina su Dirvos skaitytojais

Šimtanuosimtinis lietuvis Jonas Pakrantis atsidėjęs lankė Dirvos skaitytojus ilgiau kaip metus. Vieniems tie apsilankymai patikdavo, kitiems — ne, bet, manau, nebuvo daug tokių skaitytojų, kurie pro Pakrantį būtų praėję pro šalį jo nepastebėję...

Jonas Pakrantis atvažiavo į šį kraštą, kaip ir mes visi, prieš keletą metų ir išgyveno visus kūrmosi sunkumus. Aš čia ir stengiausi Pakrantio lūpomis išreikšti mūsų visų išgyvenimus, kylančius iš susidūrimo su mums visiškai nauju pasauliu bei jo žmonėmis. Pakrantis stengėsi žiūrėti ir vertinti tą naująjį pasaulį lietuvišku požiūriu ir, gal būt, kaip tik dėl to jis vienam kitam ir nuotaiką gadino, nors gal kitiems skaitytojams jis kaip tik dėl to buvo laukiamas. Aš gaudavau laišku, žinoma, pasirašytų slapyvardžiais, kur šimtanuosimtinis lietuvis Jonas Pakrantis būdavo su žemėmis sumaišomas — aš pats stebėdavau iš kur tokia jam neapykantą! — bet kiti skaitytojai parašydavo ir žodžių pasakydavo visiškai priešingų nuomonių. Žodžių, kaip visur ir visada: vieniems patinka, kitiems nepatinka. Tai yra žmogiška ir todėl suprantama. Rašytojas ir laikraštininkas gali skystis tik tuo atveju, kai į jo rašinius niekas nereaguoja, bet jei į jį kelia ar gerą žodį pasako, jis gali būti patenkintas.

Mes čia gyvename Amerikoje ne tik tam, kad patys fiziškai išsilaikytume bei vieną kitą skatiką susitauptytume, bet ir tam, kad lietuvių išlaikytume ir ypač tam, kad Lietuvai laisvę atkovotume. Tai yra vienintelis mūsų, tremtinių, uždavinys ir tikslas, žodžiu, misija. Tuo požiūriu mes visi esame arba privalėtume būti misionieriai. Jonas Pakrantis kaip tik dėl tų idealų kovojo ir, be abejo, kovos, nesvarbu, ar jis Dirvos skiltyse rodysis ar nesisirodys, nes Pakrantis yra kiekvienas geras lietuvis, kurio negali atplėšti nuo tėvynės jokie vandenynų atstumai ir jokios erdvės platybės, kuris lietuvių reikalą visada stato aukščiau už bet kokias srovines simpatijas ir kurio ranka nedrebą skiriant auką Lietuvai.

tuvos vadavimo akcijai.

Aš paleidžiau į žmones "šimtanuosimtinį" lietuvių Joną Pakrantį. Ką tai reiškia? Tai reiškia bekompromisinį lietuvių, kuris neparduos lietuviybės už paauksuotą sriubos dubinėlį, kuris visokiomis aplinkybėmis ir visokiais laikais pasilikis ištikimas savo tėvų žemei, kurio akys pro didžiųjų dangoraižių viršūnes visada matys Nemuno lankas ir Baltijos jūros pakrančių aukštinę smėlį. Niekas iš mūsų negali peikti tų kraštų, kurie mus laikinai priglaudė, bet taip pat niekas negali ir mūsų peikti, jei mes nepagydomai sergame tėvynės nostalgija ir niekad iš tos ligos nepagyšime. Tai yra kažin kas galingesnio už mus pačius. Tremtinio misija mums visiems diktuoja būti ir pasilikti šimtanuosimtiniais lietuviais.

Savas namas, automobilis, geresnis baldas — gerai, bet negerovė prasideda nuo to momento, kai imama galvoti, jog tavo tėvynė darosi ten, kur namas, automobilis ir gersnis baldas. Kad mūsų tremtinių medžiaginė gerovė kyla, reikia džiaugtis, bet kai aukšto standarto šilumojima skęsti tėvynės ilgesys ir meilė, tuomet prasideda lietuviškos sielos merdėjimas. O ar mes nežinome, kaip pelėsio grybelis plečiasi ir pagaliau pa-

graužia namo balkius, kuriais remiasi visas pastatas? Jonas Pakrantis kaip tik ir stengėsi kovoti prieš tuos pelėsio grybelius, kurie visokiais kanalais braunasi į mūsų dvasią. Tą kovą aš vadinau "šimtanuosimtinio lietuviškumu..."

Mes nežinome, kiek dar mums teks klaidžioti visokiais pasvečiais. Ant akiračio jau seniai kybo juodos debesys, bet kada jis ims žaibuoti ir praplups audra, mes nežinome. Mes nežinome, kada pasibaigs mūsų tremties kelias. Gal mes dar klaidžiosime keletą metų, gal keliolika. Mūsų ranka per silpna, kad galėtume pasukti istorinio laikraščio rodyklę. Tačiau joks geras lietuvis neabejoja, kad audra kils ir kad mūsų žingsniai pakryps tėvynės link. Tai yra mūsų tikėjimas ir viltis, kuri negali užgesiti jokiomis aplinkybėmis. Jonas Pakrantis ta viltimi gyveno, gyvena ir gyvena.

Aš šį savo rašinį pavadinau atsisveikinimu. Tiesą sakant, gal čia jokio atsisveikinimo ir nėra. Tos mintys, kurias aš čia nagrinėjau, be abejo, bus nagrinėjamos ir toliau. Gal tai bus daroma kita forma ir kitais žodžiais, bet tai bus daroma. Mes negalime jų pamiršti kol esame tremtyje. Tos mintys jei nėra tai turėtų būti mūsų visų kasdienė duona, kuria mes palaikome savo

TUOJ IŠGYKITE NAUJĄ

Balio Gaidžiūno

knygą

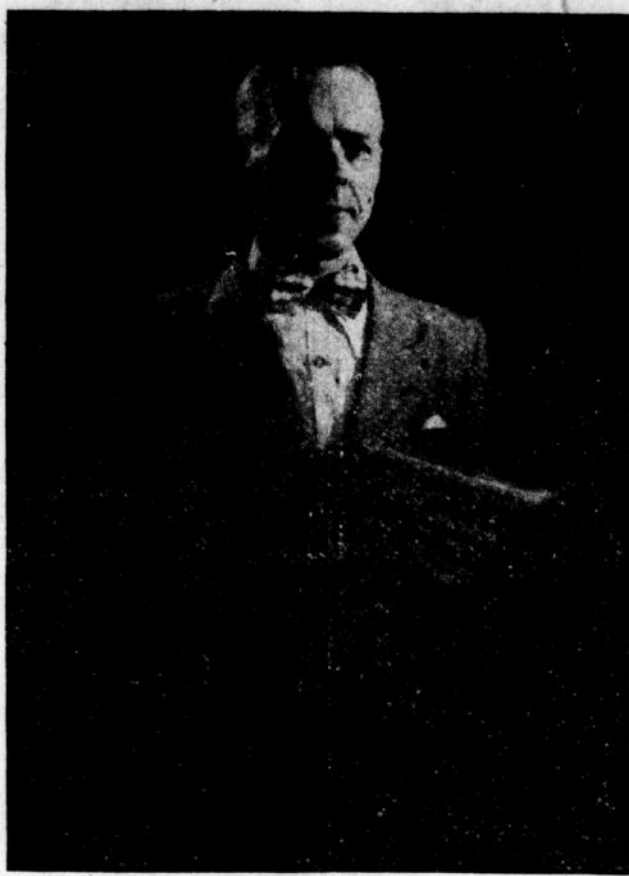
VIENERIMETAI

IR
VIENA SAVAITĖ

Šioje knygoje, prisiminimų forma, vaizduojami 1940 ir 1941 vergijos metai Lietuvoje.

Knyga 182 psl. Kaina 1.50 dol. Knyga gaunama: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Pulgis Andriušio šuolis į viršūnes

Prieš penkerius metus Pulgis Andriušis savo kūriniu "Anoj pusėj ežero" nutiesė lieptą, atseit feljetonistas, tad nenuostabu, kad parodytų jiems naujusius originalios savo kūrybos rėžius. Anuomet mūsų skaitytojų ma-

dvasios gyvybė. Tai yra tremties mintys ir nuotaikos, kurios mums nėra malonios, bet mes negalime nuo jų nusigrįžti, jei nenorime tapti lietuviško reikalo išdavikais.

Jonas Pakrantis linki visiems savo draugams ir priešams laimingų Naujų Metų. Jei Pulgis Andriušis kone išim-

tinai buvo pažįstamas kaip daugiau ar mažiau nusisekusio sąmojaus kūrėjas, atseit feljetonistas, tad nenuostabu, kad, pervers "Anoj pusėj ežero" puslapius, nevienu skaitytojų nustebęs paklausė: — Čia gi dabar... Kur gi dingio mūsų Pulgis?... Tuo pačiu metu staugiai atitrūkęs nuo feljetono Pulgis Andriušis gana triukšmingai buvo pasitiktas ir gražaus būrio kritikų, kurie, vienaip bei kitaip nušnekėdami, sutartinai pripažino, kad Pulgis Andriušis yra ir kitokio literatūrinio žanro meistras. Ir niekas anuomet neprotestavo, kai tasai žanrinis atsivertėlis buvo pelyntai atseiktas literatūrine premija.

Tačiau vieno antro mūsų literatūrinio gyvenimo stebėtojo anuomet paabejota, ar tikrai nueis Pulgis Andriušis progresyviu apysakininko keliu. Visai buvo postringauta, tačiau iš tikrųjų "Anoj pusėj ežero" nustebino skaitytoją ar kritiko siužeto intriga, įvykių kompozicija ar psichologiniu dėstymu.

Ar jau pirmai
Vilties,
spaudos ir radio
draugijos
nario lakštus?

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

visiems senai ir nesenai Clevelande gyvenantiems lietuviams!

M. J. BEVERAGE

1309 ADDISON RD.

EX 1-3750

Alus — Vynas — Vermutas — Šampanas

Savininkai:

BRONĖ PIPIRIENĖ ir PRANAS PIPIRAS

BENDRUOMENĖS ORGANIZAVIMAS PHILADELPHIJOJ

Gruodžio 16 d. įvyko steigiamasis Philadelphiajos apylinkės bendruomenės susirinkimas. Susirinkimą sušaukė naujoji Tremtinių D-jos Valdyba. (Pirm. B. Raugas, vicepirm. A. Žukauskas, sekr. P. Mitalas, išd. J. Naras, meno vad. I. Karalienė ir nariai V. Mykolaitis ir p. Ramanauskienė).

Išklausius prof. Puzino ir p. Griniaus pranešimus, buvo išrinkta Philadelphiajos Apylinkės organizuoti komitetas. Į komitetą įėjo: Puzinas, Mankus, kun. Raila, Jankauskas, Raugas, Volertas, Švedas, Cikota, Gudėnas, Gaigalas ir Česonis.

Vasario 16 d. minėjimui rengti išrinko 3 komisijas (organizacinę, meno ir rinkliavų).

Susirinkime padaryta pastabų dėl Amerikos Balso turinio.

Taip pat iškelta mintis susirūpinti, kad 1952 m. prezidento rinkimų metu, Lietuvos bylos kėlimas būtų ryškiau įtrauktas į politines programas. Tais klausimais priimti nutarimai, kurie bus pasiūsti atitinkamoms įstaigoms.

Dalyvavęs

"pagatavas", "razvalinos", "ulitkelis", "garadavas", — va, kitur perdėtą kaimiečių gudrumą — Grigaliaus vestuvinių lenkų stebėjimas ir samprotavimai lenkų

— lietuvių artilerinės dvikovos sviediniams aplink sproginėjant,

— pagaliau, pastebėdamas autorius nutylėjimą apie Mamerto likimą, dėl ko apysakoje jaučiama lyg ir spraga, arba vėl paabejodamas dėl Takliutės portreto tikslumo, kai toji, jau nuo piemenės amžiaus neapsikentusi kaimo gyvenimu ir išgyvenusi miestuose ilgus metus, Kaune miestiečiai apsidrėžiusi savo vyra Petrą einantį į bažnyčią sekdamas kiek iš paskos, neatsisakiusi vis nuo skarelės, o žiemą nuo kutuotos skaros. Tačiau tie keli daugiau ar mažiau gindytiniai priekaištai, savo blankumu vos žiūrimi apysakos rėmuose, nė kiek neaptemdo autoriaus nupelnętos šlovės grožinės prozos viršūnėse.

Pasirinkęs literatūriniam darbe naują kelią, Pulgis Andriušis galutinai susirado pats save, pasitarnaudamas nūdienai lietuvių literatūrai didžiosios apimties laimėjimu.

Red. Past.: Plačiau apie apysakos turinį bus kitas straipsnis. Juozas Žukauskas

ziokas ir atsivežęs su savim tokį vamzdį, kur įlindęs gyvas žmogus dainuoja dainas ir groja muzikas. Vėtrinio atslaiman subėgo kaimas pasižiūrėti nematyto daikto, visi metė darbus: moterys dar su rykštėmis galvijams ginti rankose, o vyrai nugulėtais į vieną šoną ūsais.

Pro Vėtrinio langą iškistas skardinis vamzdis tikrai rėkė žmogaus balsu, kad net skyrėsi jazminų krūmas. — Kaip Nalivaikų arklia vagis, pavasarį pristigęs duonos! — pertraukė ilgą tylą Vėtrinis, kuriam burliokai praeitais metais prieš pat žolinę buvo nujoję baltakojį.

Ilgai sėdėjęs, smulkiai mirksėdamas akimis, vartydamasis ant suolo šilinskas pagaliau atsistojo ir tarė:

— Kaziok, užmušk man, čia gyvas žmogus, ir vamzdy, ne kur kitur, va, kvapas sakytum iš burnos ir šiurena! Nujmk vamzdį, ir nutils velnias!

Kaziokas, padėjęs nebaigtą grikinį blyną, nusišluostė į staldengtę pirštus, o jo skysti ūseliai dar rečiau išsimetė po viršutinę lūpą kaip visuomet, kai jisai rengdavosi juoktis. Paskui, — žinok tu man nuo ko pradėti! — nu-

sukė vamzdį, paklojo jį ant stalo, klausytojams atšokus viduaslin.

— Nu, nu, paleisk dabar! — spyrė šilinskas, taip pat atšokęs atgal per keletą sieksnių nuo stalo. — Iš kur dabar kvapas imsis, kai gerklės nėra?

Adatai sučiurškėjus, maskolis ir vėl dainavo, tiktai dabar karkdamas lyg kepure privožtas bitinas.

Šilinskas, nebeturėdamas ką besakyti, nuėjo prie liepsnojančio pečiaus, prikimšo pypkę ir su blynakepiu ilgai traukė žariją: tai jam viena per didelė, tai kita betraukiama užgėso, tai kita iškrito, — visko galima laukti, kuomet darai viena, o galvoji kita!

— Tai galybė! — atsiduso keli balsai iš karto.

— Tik jau ne Dievo! — karktelėjo Bonifacienė, su kitomis moterimis prisiplojusi prie durų, pagatava kiekvieną akimirka sprukt atslaiman, jeigu, ko gera, iš to vamzdžio supyks maskolis įsigiestų pasiautėti po pirkį.

Šventadienio pavakariais ulytkelio tvoras nusėdavo ties Vėtriniu ne tik tai Viščių, bet ir kitų kaimų žmonės, kriaukšėdami riešutus, krimsdami alvinius obuolius, o pro langą išvirtę

gramafono vamzdis net kilščiodamas nuo atšpusios adatos, pylė nemūšiškas dainas ir valsus į orą, kuris, prieš užsiraugiant didžiosiom rudeno suirutėms, nusistovėdavo grynas kaip ašara. Vėtrinių darželyje, lyg atsigriebdami už vasarą, rėksmingai žydi jurgilai, nustumę į šalį nasturtus ir tuščiaidures rožes, kurių žiedavietėse kabo susiraitę lyg žali vikšrai sėklamaisės.

Atslaimė, ant pievelės pavirtęs gulėjo Kaziokas su kaimynais ir, kartkartėmis geryių kirksėjimo palydimas, vozgurnoja:

— Išėini šventą dieną išsiprausęs, išsiskutęs ir su lazdele vaikščioji sau po miestą. Nei tau arkliai girdyt, nei kas. Einai, eini su lazdele, o kai įsinori gert ar valgyt, tai prieini prie būdelės, paprašai liminado butelį, pasiimi cukrutotą bandelę ir, apsišluostęs ūsus, eini sau toliau, atsiraugėdamas.

— Taigi, matai, eit tai eini su lazdele, bet iš paskos turi eiti ir kapeika, — atsidūsta Berčius.

— Mieste, dėde, taip jau yra, dykai negausi net atsigert, nerasi padėta ant gonkelio kibiro su nalivočium. Pitaburke niekas nė negeria šalto van-

dens, sako, jisai ten užnuodytas neprietelių.

Girdi, paskui vėl eini su lazdele, o, kai nuvargsti, tai sode atsisėdi ant balta dažyto suoliuko po medžiu, — ir kad tau kas nors žodi, gali sėdėti ligi vakaro. Tik miegot neduoda...

— Tai aš imč ir atsigulč ant žolės, dar minkščiau... — įsikša šilinskas. — Ė, bro, atsigultum tu ten ant žolės, katorgoj supūtum! Vieną tokį su ilgais plaukais garadavas taip ir nuakėjo per sodą, žmonėms pirštais badant; jis jau kažna, ar matys saulę?

Girdi, mieste, jeigu žmogus gerai apsitaisęs, eina tiesiai, nesidairydamas, tai jo niekas ir neužkabins; o pinigų tai jau geriau palikt kur gyvenai, pakius po čiūžiu, nes tenai taip ir traukia iš tavęs: tai siūlo to, tai to, ir vis gražiau, vis gardžiau, ir, žiūri, kad neturi kuom net namo parvažiuot.

— Matai kaip miestuose išdargsta žmogus, net atpranta savo kojom vaikščioti! — bubeno Berčius, kramtydamas išrauto rūgštlio arklia dančio kotelį.

Girdi, pareik tu man namo iš Padeksnių į Viščius ir paskui dar iš Viš-

čių į Padeksnius. Ag pernakt tai gal ir sukurtum tokį kelią, bet kad, matai, ant rytojaus su dienele reikia jau būt darbe gerai išsimiegojus. Per Pitaburką eisi visą dieną ir vis mūrai, bažnyčių bonės, tiltai, galo neri, o jeigu dar blūdas paims? Mūrai visai kaip sukirpti, sakytum, vieno meistro statyti, vienaip nutinkuoti; ir net iš savo namų pirmą savaitę išeidamas turi gerai išizenklinėti, kuris langas išmuštas ar kurioj sienoj tinkas apsilupinėjęs, kad, grįžęs iš darbo, pirmu ėjimu pataikytum.

— Tai kam gi tau taip toli eit, kad paskui pinigų pūstyt parvažiuojant namo? — pro miegus pratarė Pupinas, nubraukęs nuo rankovės kopūstinės vikšrą.

Girdi, galima ir visai niekur neit, visą dieną gulėt lovoj, — ir kad tau kas nors puse burnos! Nekels dobilų papjaut ar iškinkyt arklio. Gali net paldienike neit darban, bet, matai, nedirbsi šiokią, tai ir šventą dieną nevaikščiosi su lazdele. Viskas tenai ant pinigų laikosi.

Vargo kelias lietuviškai mokyklai

Worcester (Mass.)

Mūsų mokyklinio amžiaus vaikų švietimas ir auklėjimas tautinėje ir lietuviškoje dvasioje šiandien yra vienas iš svarbiųjų uždavinių ne vien tėvams, bet ir visai mūsų bendruomenei. Šiame veiklos bare skaitlinga Worcesterio lietuvių kolonija susidūrė su nenugalima kliūtimi, ko pasėkoje liuanistinės mokyklos darbas yra dar tik organizacinėje būklėje ir dėl to priėjo reikalingas painformuoti visuomenę apie tikrąją mūsų mokyklos padėtį.

Prie šv. Kazimiero parapijos yra erdvi parapijinė mokykla, vedama seserų kazimeriečių, kurioje mokosi dauguma tremtinių vaikų. Šios mokyklos patalpose praėjusius mokslo metams, parapijos klebonui kun. Petraičiui leidos, buvo suorganizuota ir veikė šeštadieniai liuanistinės mokyklos. Mokslo metų užbaigoje buvo pasidžiaugta mūsų mažųjų pažanga moksle ir pasigrozėta jį išpildyti menine programa lietuviškoje dvasioje.

Artėjant šiemis mokslo metams buvo užsibrėžta ši švietimo darba tęsti visu atsidėjimu. Rugsėjo mėn. buvo suauktas Worcesterio gyvenančių mokytojų susirinkimas, aptartos ir nustatytos švietimo reikalų galės.

Tačiau visų dideliu nusivylimui šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Petraičiui nepatiko šios tautinės tremtinių pastangos.

Atsilankiusiam pas jį Tremt. Vald. pirm. Pr. Pauliukoniui prašyti liuanistinei mokyklai patalpų, tokiom sąlygom, kaip pama, jis pareiškė, kad parapijoje veikia "lietuviška" mokykla, vedama seserų Kazimeriečių ir jos pilnai pakanka. Buvo bandyta jį įtikinti, kad į parapijos mokyklos programą mes maišytis nenorime ir tremtinių vaikų daugumą šią mokyklą lanko ir toliau lankys, vien norima šeštadieniai pamokyti vaikus lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos bei geografijos, kad tuo papildžius seserų dėstomą kursą. Tačiau kun. Petraičis liko neperkalbamas. Po vieno posėdžio visa Tremtinių Valdyba "in corpore" buvome atsilankę klebonijoje per tuo metu čia besisvečiuojantį kan. kun. F. Kapocių, gerą kun. Petraičio bičiulį, prašyti intervencijos mokyklos reikalui, tačiau kanaukinas, ir pats būdamas tremtinys, nieko negalėjo padėti.

Tremtinių Valdyba pati negalėdama surasti su klebonu "Modus Vivendi", š. m. rugsėjo 30 d. suauktė visuotiną susirinkimą, kuris išrinko komisiją iš: Vyt. Pašakarnio, Stanelio, Pauliukonienės, St. Astrausko ir Orento.

Jai buvo pavesta sueiti į kontaktą su šv. Kazimiero parapijos klebonu, pareikšti viso susirinkimo norą ir prašyti šeštadieniai mokyklai patalpų nuo 9-12 val. ryte.

Tačiau šios komisijos pirmininkui Vyt. Pašakarniui du kartų prašius audienijos pas kleboną buvo kun. Petraičio pareikšta, kad Bendruomenės neturinčios charterio bei jos skiriamos komisijos jis nepripažįsta, o liuanistinės mokyklos, klausimu iš viso nematęs reikalo kalbėti.

Minėta komisija įteikusi T. V-bai raštą su minėtu pareiškimu, laikė susirinkimo pavestą darbą "atlikus".

Laikas bėgo, mokyklos reikalas pakibo ore, juo labiau, kad bent kur kitur gauti patalpas buvo neįmanoma. Dar buvo dėtos pastangos per įtakingus senuosius lietuvių gauti patalpas šeštadienį vienoje amerikoniškoje mokykloje mieste, tačiau "Paslaptina ranka" visur veikė, visos galimybės buvo užsachuotos. Net "Amerikos Lietuvių" straipsniai, liečiantis mokyklos reikalą buvo iškirpti, jo redaktorės J. Leonaitės, matyt to paties asmens intervencija.

Liko paskutinė galimybė, prašyti Lietuvių Piliečių klubo salės, visai nepritaikintą mokyklai, kadangi nėra suolų, lentos ir t.t., be to, ir klubo nusistatymas mūsų atžvilgiu nebuvo palankus.

Š. m. spalio 12 d. Worcesterio Lietuvių piliečių klubo susirinkimui buvo įteiktas raštas, prašant patalpų šeštadieninei liuanistikos mokyklai.

Po ilgų diskusijų vistik susirinkimas nežymia persvara nubalsavo patalpas duoti ir po Klubu Direktorių tarybos patvirtinimo, šio mėnesio pradžioje ir šio didžiausio sunkumo ir nedatekliais (kadangi nėra jokio mokyklai inventoriaus) buvo pradėtos pamokos: du skiriami patalpinti Lietuvių klubo patalpose ir vienas privačiuose tremtinio p. Černiausko bute. Tačiau šių patalpų dar maža. Dėl išbarstymo skyrių po miestą yra labai apsunkintas darbas mokytojams, aukojantiems savo laisvą laiką po darbo fabrike.

Mielam skaitytojui šis aprašymas šiek tiek primins lietuviškos mokyklos vargo kelią buvusį spaudos draudimo laikmečiu, kada privačiuose butuose motinos bei seneliai skiepjo mažiesiems lietuviškos kalbos ir rašto meilę, persekiojamą caro maskolių. Apgailėstaujama ir susimąstoma, kad ano mokyklos kelio vargai kartojasi šiandien, laisvės krašte — Amerikoje. Ir pastangos, apsaugoti mūsų jaunąją kartą nuo nutautinimo yra trukdomos asmenų, kurie dešimtmečiais globojo lietuvių Amerikoje.

Nepalūžtama, nes žinoma, kad panašaus užsispyrimo pavyzdžių yra nedaug. Tikimasi, kad lietuviškai galvojanti mūsų dvasiškią ras priemones ir kelių panašioms savivaliavimams užkirsti.

P. S. Keletas pastabų apie lietuvių kalbos dėstymą šv. Kazimiero parapijos mokykloje.

Pavardės ir vardai — suamerikoninti, net prieš tėvų valią rašoma — Dainius — Denis, Pranas — Francis, Algis — Al ir t.t.

Paklausinėjus keletą 8 klases mokinių (viso yra 9 kl.) iš lietuvių gramatikos. Atsakymai: važiuoti yra būdvardis, o šuo skaitvardis. Linksniuoti ar asmenuoti visiškai nemoka. Apie kitas kalbos dalis neturi supratimo. Jam seselė pasakojo, kad lietuvių gramatikoje yra 7 linksniai, bet juos atsiminti yra sunku.

Iš Lietuvos istorijos: Kas yra Trakai — nežino. Kas pirmiau gyveno kunigaikštis Vytautas ar Dr. Basanavičius — nežino, apie Vytautą žino, kad jis buvo Lietuvos kunigaikštis, kas buvo Dr. Basanavičius — nežino ir t.t. O šie jaunuoliai jau kitais metais baigs pradžios mokslo ir su šiom žiniomis išeis į gimnaziją arba į gyvenimą. Tai yra tremtinių vaikai, kurie jau gerai kalba angliškai. Akyvaizdoje šių faktų, Tremt. B-nės Valdyba ir Worcesterio T. Mokytojų Draugija yra rimtai susirūpinusi mokyklinio amžiaus vaikų atstūmimu, nes nutautėjimo banga dvejų metų eigoje jau padarė savo.

J. Vizbaras — Sūdavas

WATERBURYJE

NAUJA ALTS SK. VALDYBA WATERBURY

Dvi kliūtys trukdė vietos ALTS skyriui aktyviau veikti paskutinį pusmetį: 1. gaisras sunaikino namą, kuriame skyrius turėjo išsinuomoję svetainę ir 2. didžioji skyriaus valdybos narių tapo centro valdybos nariais ir skyriaus reikalus turėjo iš dalies paaukoti Sąjungos reikalams. Galop gruodžio 16 d. buvo suauktas metinis narių susirinkimas ir, reikia manyti, skyrius vėl išjudės.

Naujon skyriaus valdybą išrinkti: Alf. Koncė (pirmininku), A. Vaišys (vice-pirmininku), Šeštokaitis (sekretorium), Alb. Kušlys (ižd.) ir ponis A. Colney (finansų rašt.).

Tarp kitų reikalų, svarstyti ir skyriaus finansiniai reikalai. Skyrius nutarė įmokėti centrui anksčiau nustatytą kvotą — 300 dolerių. Be to, paskirta 50 dolerių auka vietos liuanistiniams kursams ir 25 dol. vietos Lietuvių Šalpos Klubui.

Vv.

Iš Los Angeles lietuvių veiklos

NAUJA BALFO VALDYBA

Gruodžio 2 d. išrinkta nauja Balfos valdyba — pirm. J. Uždavinys, vicepirm. J. Mitkus, sekr. V. Varnauskas, ižd. H. Tumas, nariu V. Karalius, revizijos komisijon — I. Šešplaukis, J. Vitėnas ir L. Zaikienė.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS VAKARAS

Sausio 27 d. šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles Tautinių Šokių Grupė rengia vakarą su vaidinimu "Sužadintinė" ir šokių programa. Grupei vadovauja L. Zaikienė.

NAUJAS "LIETUVIŲ DIENŲ" NUMERIS

Gruodžio mėnesio "Lietuvių Dienų" numeryje yra šios aktualios nuotraukos: iš Amerikos Lietuvių Bendruomenės steigimo New Yorke, ALTS pirm. Dr. Colney ir S-gos veiklos nuotraukos (ir pasikalbėjimas apie ALTS veiklą), vysk. Bučys, vysk. Brizgys, red. J. Kardelis, red. S. Urbonas, Clevelando lietuvių veikėjai, kino artistas George Mayon (Tautkus), Floridos lietuvių — C. K. Braze ir kun. A. Tamolūnas ir daugelis kitų gražių nuotraukų.

Metinė prenumerata \$3.00. Prisiuntus adresą, vienas numeris susipažinti atsiunčiamas nemokamai. Leidyklos adresas — 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

KALBĖTOJAS HRISKEVICIUS PER TELEVIJĄ

Gruodžio 2 d. VI. Hriškevičius turėjo pasikalbėjimą per Los

Angeles televizijos programa. VI. Hriškevičius gyvena iš pasikaitų apie komunizmą. Jis važinėja per Kalifornijos įvairius klubus (Kiwanis, Rotary, American Legion ir k.) su savo prakalbomis už kiekvieną prakalbą gaudamas nuo \$25.00 iki \$75.00 atlyginimo. Jis skaitomas vienas iš populiariausių šiais klausimais paskaitininkų.

PAGERBTAS DAIL. P. PUZINAS

Pasadenos, Calif., meno klubas turi tradiciją kasmet pagerbti tą dailininką, kuris laimi "Popular Award" metinėje Madonų festivalio parodoje. Šiais metais šitą premiją buvo laimėjęs dail. P. Puzinas už savo paveikslą "XX Amžiaus Madona". Todėl gruodžio 11 d. minėtas klubas suruošė jo pagerbimo vakarą su programa, kalbomis ir vakariene. Dalyvavo apie 250 žmonių. Kalbose buvo iškeltas dail. P. Puzino talentas ir jo kūrybos augstas meninis lygis. Jo paveikslas "XX Amžiaus Madona" buvo pakabintas pagerbimo salėje ir gražiai apšviestas. Atsakydamas į kalbas tarė žodį ir dail. P. Puzinas.

Dail. P. Puzinas vis tebekviečiamas duoti tapymos demonstracijos įvairiuose vietos klubuose. Lapkričio 28 d. jis davė moters figūros tapymos demonstraciją Businessmen Art Institute ir tą paveikslą jiems dovanojo. Sausio 11 d. jis yra pakviestas duoti demonstraciją kitame klube.

Šiuo metu dail. P. Puzinas dirba prie paveikslų "Trys vergai", kuriame nori simboliškai pavaizduoti trijų Baltijos tautų ištrėmtųjų į Sibirą likimą.

LIETUVIAI "WHO'S WHO ON THE PACIFIC COAST" KNYGOJE

Neseniai išėjo nauja laida "Who's Who on the Pacific Coast", biografinis žodynas žymių asmenų Pacifiko pakrašty ir vakarinėsios valstybės, leidžiamas The A. E. Marquis Co. Chicagoje. Kiek galima spręsti iš pavardžių jame iš lietuvių yra įtraukti tik trys: A. Skirius, "Lietuvių Dienų" leidėjas, J. Vitėnas, "L. D." redaktorius ir inž. R. A. Trumpis.

NAUJI "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIAI

"Lietuvių Dienų" leidykla, išleidusi poezijos antologiją "Žemė", šiuo metu jau pradėjo rinkti S. Būdavo apysaką "Vartai skamba", kuri knygų rinkoj pasirodys apie vasario mėn. pradžią. Viršelį piešia dail. P. Puzinas. Taip pat jau yra susitarta su prof. Myk. Biržiška dėl išleidimo jo knygos apie lietuvių tautą.

Greta šių knygų "Lietuvių Dienų" leidykla yra numatiusi išleisti knygą "Žinomieji lietuvių", kurioj bus įtraukti visi bet kuo pasižymėję Amerikoje gyvenę lietuvių. Pradiniai darbai knygai paruošti jau yra pradėti ir netrukus visiems numatomiems į knygą įtraukti asmenims bus pradėti siuntinėti atitinkami klausimų lapai. Savo po būdžiu knygą bus panaši į Amerikoj leidžiamą "Who is who" ir p. biografinių žinių knygas.

"LIETUVIŲ DIENŲ" BANKETAS

Gruodžio 9 d. Los Angeles lie-

tuvių parapijos salėje įvyko metinis "Lietuvių Dienų" banketas, į kurį be šiaip žymių svečių atsilankė ir Hollywoodo lietuvių filmų artistai J. Krancus ir G. Mayon su savo šeimomis.

Solistė Florencė Korsak ir B. Robinson, solo bei duetu padainavo keletą arių ir dainų. Rūta Wilmonytė su savo draugėmis davė keletą baletų numerių. Taip pat L. Zaikienės vedama lietuvių šokių grupė pašoko lietuvių tautinius šokius.

NAUJA ATEITININKŲ VALDYBA

Los Angeles ateitinkų sen-draugių skyrius išrinko naują valdybą: pirm. E. Tumienė, ižd. S. Kudirka ir sekr. J. Vitėnas.

Skyrius kartu su studentais turi apie 20 narių. Moksleiviai veikia atskirai ir turi apie 10 narių.

VAIKUČIAI!

Kalėdų Senelis, nesuskubdamas aplankyti visų Jūsų prieš Kalėdas, susitarė su paštu, kad "MESKIUKĄ RUDNOSIUKĄ" galėsite gauti ir po švenčių. Taigi, Kalėdų Senelis laukia vaikučių adresų su priedu — \$2.00. Ši puiki knyga bus Jums tuojau pasiunčiama tiesiai į namus.

Užsakymus siųsti: J. KAPOČIUS, 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN 21, N. Y. "MESKIUKO RUDNOSIUKO" taip pat reikalaukite ir pas platintojus, kurie knygą gavo iš Kalėdų Senelio, kad ja aprūpintų visus mūsų geruosius vaikučius.

Prisidėk prie VILTIES — spaudos ir radio bendrovės rėmimo.

GERIAUSI LINKĖJIMAI

Visiems Mūsų Draugams ir Rėmėjams

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA prireikia šveisti savo toiletą kada pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagalbininkas šiandien yra SANI-FLUSH, geriausias disinfektantinis toiletų įtalpos valytojas. Jis toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletą įtalpą chemikališkai, pašalins plėtmus ir nešvarias susidėjusias gliaumes, užtikrins toiletą įtalpą visai švarią, taipgi pašalins visokių kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose. BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir vandans minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

ANGLŲ KALBOS VADOVĄ

Tamata gali užsisakyti iškirpdamas ir pasiųsdamas su čekiu ar pašto perlaide žemiau tilpusią atkarpą šiuo adresu: "WORD & PHRASE", 6660 W. 147th ST., TINGLEY PARK, ILL.

Mr./Mrs. (vardas ir pavardė — rašykite spausdintais rašmenimis)

Užsakau "Anglų kalbos vadovą" ir siunčiu pinigų už

Jau turiu sąsiuvinį: I dal. Nr. ir II dal. Nr. (Kas čia jokios pastabos nėra, o kas veiklą pradedant pirmąsias sąsiuvinis)

Pridedu: čekį/money orderį.

LEIDYKLOS PASTABOS:

Norėdamas gauti vieną sąsiuvinį susipažinti, atsiųsk 60 c. pašto ženklais. Nemokamai vieną prenumeratą gaus tas, kas surinkęs atsiųs keturias prenumeratas.

Clevelande ir Apylinkėse

"CIURLIONIO" ANSAMBLIO NARIŲ ŽINIAI

Pranešama, kad ansamblio vadovui pasveikūs, šį sekmadienį, gruodžio mėn. 30 d., 11 val. 30 minučių, ansamblio patalpoje, šaukiamas visuotinis ansamblio narių susirinkimas. Visiems ansamblių dalyvams privaloma.

Valdyba

TAUTINĖS SĄJUNGOS

skyrus narių susirinkimas įvyks sausio mėn. 6 d. 11:30 val. Visiems nariams dalyvavimas būtinas.

KONCERTAS — BALIUS

rengiamas Tautinės Sąjungos skyrus įvyks sausio mėn. 13 d. 6 val. Lietuvių salėje. Programoje su nauju repertuaru Julius Kazėno oktetas, solistė Aldona Stempuzienė, ir baletas, išpildomas buvusios Chicago Civic operos solistės Ruth Pryor ir baletto artisto Jaunučio Puodžiūno.

Visi clevelandiečiai maloniai kviečiami šiam, pirmam 1952 metais, įdomiam koncerte dalyvauti.

A.L. S-GOS RAMOVES

nariai, su šeimomis, gruodžio mėn. 29-os dienos vakarą praleidžia Ansel Rd. Cafe salėje

G Ė L E S

pirkti lietuviams maloniausia gėlių krautuvė prie Lietuvių Salės. Čia pasijusit kaip ir lietuviškoj krautuvėj. Čia galėsit gauti ir

LIETUVISKŲ KALEDINIŲ ATVIRUKŲ

Pasirinkimas iš 7-nių rūšių.
FRIENDLY FLOWER SHOPPE
6901 Superior Ave.
Telefonas: HE 1-6339

ISNUOMOJAMA:

7 kambarių butas I augšte;
4 kambarių butas III augšte (su šiuo turi būti nupirkti baldai). Abu 661 East 101 St.
Kreiptis pas Steve Ligeika, telef. LI 1-0772 arba PO 1-7882. Nuo 7:00 val. vak. galima apžiūrėti butus vietoje.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaunimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Mūsų specialybė

virtučių, vonių, arkų ir spalvotų langų
PERTAISYMAS

Taip pat popieriuojame arba dažome kambarius

K. ŠTAUPAS

16908 Endora Rd. KE 1-8794

(1066 Ansel Rd.). Pradžia 7 val. vakaro.

SIMFONIJOS KONCERTAS

Šį sekmadienį Severance Hall 4:30 v. p. p. — Čaikovskio suita iš "Spraktuko", Herberto "Žaislų maršas", "Vaikai žaislų šaly", Coates "Trys lokiai", Rimskio — Korsakovo "širšės skridimas", Waldtenfelio valsas "Čiuožėjai". Te to, bubno koncertas su orkestru. "Susirūpinęs būbnininkas". Diriguoja R. Ringwall.

Sausio 3 ir 5 d. (ketv. ir šešt.) 8 v. v. — Rossinio "Italė Alžyre", Dvořako simfonija E minor Nr. 5 ("Iš Naujojo Pasaulio"), Johanno Strausso "Šikšnosparnio" uvertiūra ir "Vienos miško pasakos" ir eilė Josef Strausso valsų.

CLEVELANDIEČIAI PASVEIKINO DAILININKĄ J. MACKEVIČIŲ

Dailininką prof. Joną Macke-

vičių, šiuo metu gyvenantį Šveicarijoje, baigiantį 80-tą amžiaus metų. — Kalėdų ir Naujųjų Metų proga gražiai pasveikino būrelis clevelandiečių naujakurių. Vietoj sveikinimo kortelių jie sudėjo \$20, kuriuos nusiuntė mūsų dailės veteranui, prof. J. Mackevičiui su sveikinimais.

Dailininkas J. Mackevičius, dėl senatvės ir susilpnėjusio regėjimo negalėdamas išemigruoti į užjūrinį kraštą, turėjo apsigyventi nedarbingųjų inteligentų namuose, prie Bellinzano, Graubunden Kantonė.

Labai pigiai parduodamas veikiančis elektrinis šaldytuvas.
Tel. EN 1-6749

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

BEDFORD AUTO TRIM CO.

Auto Glass — Convertible Tops

Upholstering Custom
Bedford Seat Covers
19 WOODROW Ave. BE 2-2865
BEDFORD, OHIO

SPOTLIGHTS your station as you dial!

GE Dial Beam Radio

Imagine a radio with a traveling beam of light that "spots" each station as you dial! It's a G-E advantage that makes easy, accurate tuning a cinch! This streamlined beauty performs beautifully, too, with rich mel-low tone. It's smart to replace your old radio with a new G-E Dial Beam Radio today!

Choice of colors
Congo brown,
alabaster ivory,
Persian red

24.95

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave. EX 1-0911

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons
MAPLE GROVE CAFE
Barbequed Ribbs and Chicken — Open till 2:30 A. M.
CHAS P. BENARD, PROP.
14843 Granger Rd. MO 2-9860

PRANEŠIMAS

Pranešu savo gausingiems lietuviams klientams, kad pakeičiu darbo valandas šitaip:

10 iki 5, vakarais tik susitarus
Trečiadieniai visai uždaryta

DR. L. A. STARCE
Optometristas

Akių patikrinimas — Visoks regėjimo gydymas
6411 St. Clair Ave. HE 1-1123

NAUJA KRAUTUVĖ

žaislai Berniukams įvairaus amžiaus
Mergaitėms

Sporto ir meškeriojimo reikmenys

SUPERIOR SPORTING GOODS CO.

6216 Superior Ave. Cleveland, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends

LUTHER K. ZERBE

COUNTY ENGINEER

Stark County

Christmas Greetings to Our Many Friends

HENRY'S PHARMACY Cut - Rate Drugs

Christmas Wrappings

Beautiful, Bright Rapping to make your
Christmas Packages the gayest ever

Come in and see our Christmas Selections

Special Christmas Gifts — for Men, Women and Children
Also a Large Selection of Christmas Cards

Superior Corner East 87th St. Phone GA 1-5696

A.A.A. MOVING AND STORAGE

OWNED & OPERATED BY YOUR LOCAL
WORLD WAR II SERVICEMEN

LOCAL & LONG DISTANCE

CITY — WIDE — STORAGE — PACKING
Agent for United Moving and Storage

COAST TO COAST

Strictly Sober and Reliable Men
17516 Waterloo Rd. KE 1-5600
Euclid Office
280 East 264th St. RE 1-5600
Eastlake Office
WILLOUGHBY, OHIO TOLL CALL
35705 VINE WILLOUGHBY
Eve-Sun-Holiday Call RE 1-5600

GREETINGS and BEST WISHES To Our Many Friends and Patrons

THE CLEVELAND BUILDERS SUPPLY COMPANY

1276 WEST 3rd ST. MAin 1-4300

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

BOOTH FISHERIES CORP.

1600 Merwin Ave. CH 1-0080

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

SURPLUS VALUE CENTER

4636 ST. CLAIR AVENUE EX 1-6749

Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave., klubo nariams ir svečiams penktadienį vakarais esti bulvinių blynų ir žuvies vakarienė ir šokiai su gera muzika žemutinėje Lietuvių Salės patalpoje.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

Patobulinkit SAVO NAMUS vartodami MONCRIEF

SILDYMO ir ORO VESINIMO SISTEMĄ

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

GASAS
ALIEJUS
ANGLIS

PRANEŠIMAS

Svarbu įsidėmėti, kad LIETUVIŲ BANKE už santau-pas įdėtas iki 1952 m. sausio 10 dienos palūkanos bus skaičiuojamos nuo sausio 1 dienos. Pasinaudokite šia proga.

Lengvai prieinama taupymo vieta — LIETUVIŲ BANKAS.

Taupymas yra Federal Insurance Corp. — JAV valdžios saugumo užtikrintas — kiekviena knygtutė iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515
WM. DEBBS PAINTING CO.
WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I J SAMAS JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, žiedų, laikrodžių ir visokių graždaiktų, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: ENdicott 1-4466.
Redaktorius Vincas RASTENIS (buto telefonas: UTAh 1-6747) Redaktorius Bala GAIŽDIUNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

MIGLOS

ALT jau primena savo skyrimą ir visuomenei, kad jau laikas rengtis ateinančių metų rinkliavai Tautos Fondo ir pačios Tarybos veikimo reikalams.

Tačiau ALT skyriai, kuriems tenka rūpintis tos rinkliavos organizavimu, susiduria su laukiamų aukotojų abejotomis. Tuos abejotumus kelia du dalykai. Vienas yra Vliko atsidūrimas "mirties taške", kur 5 prieš 5 nieko nebėgali nutarti. Dažnam lenda į galvą mintis — kokia prasmė finansuoti nieko nutarti nebėgalintį organą... Kitas abejotumas kyla iš to, kad ALT viršūnė aukų paskirstymo bei suvažiavimo reikale tebesilaiko perdėto paslaptingumo ne tik prieš visą visuomenę, bet net prieš pačius Tarybos narius.

Kai kurie ALT skyriai kreipiasi paaiškinimų bei patarimų į vieną ar kitą ALT narį, o taip pat ir patį Vykdomąjį Komitetą. ALT nariai, žinoma, beveik nieko negali paaiškinti ar patarti, kadangi patys yra maždaug tiek pat teinformuojami, kaip ir visi kiti. O iš Vykdomojo Komiteto, kiek teko patirti, visi paaiškinimai gaunami tik iš vieno asmens — sekretoriaus, kuriuo esą beveik neįmanoma atskirti, kas yra Vykdomojo Komiteto apsvaistytas ir priimta nuomonė, ir kas yra tik asmeninė sekretoriaus nuomonė. Be to, tie atsakymai esą labiau panašūs į vadinamą "miglų varymą", nei į paaiškinimus, kurie galėtų visuomenėje esamus abejotumus išsklaidyti.

Dėl Vliko krizės, girdėti, yra rūpinamasi, svarstoma, kaip iš jos išbristi. Tenka palaukti tų svarstymų rezultatų.

O Taryba tai jau daug lengviau galėtų pašalinti priežastis, keliančias abejotumus. Reiktų tik kiek daugiau pasirūpinti priežastimi ir aukotojams nors kiek teisės būti išklausytiems. Reiktų vietot "miglovarius" aiškinimų apsižiūrėti, ar nebūtų laikas patenkinti pamatuotus pareikalavimus.

Kuo atsakoma į pageidavimus? Štai, kiek mums tenka patirti, tų atsakymų bendri bruožai:

1. Tarybos vadovybė per 11 metų mokoje suderinti skirtingų įsitikinimų žmonių jėgas, tad priekaištai, esą ji nenorinti suvienyti geros valios lietuvių jėgas, yra nerimti prasimanymai;

2. Įtartinėjimai prieš Vykdomojo Komiteto narius neturi pagrindo, nes Tarybos suvažiavimas jiems vėl vieniną pareiškė visišką pasitikėjimą;

3. Dėl finansinių apyskaitų įtarimai yra nesąžiningi, nes Tarybos išdo globėjų komisija, susidedanti iš 4 skirtingų srovių atstovų, vienu balsu rekomendavo apyskaitą patvirtinti ir net pagyrė už tikslų knygų vedimą. Suvažiavimas Komisijos pranešimą vienbalsiai priėmė.

4. Tarybos skyriams esančios išsiuntinės tokios pačios apyskaitos, kurios buvo patiekios ir Tarybos suvažiavimui, be to, suvažiavime išdėdina paskelbęs smulkia išlaidų specifikaciją, nurodydamas kam kiek išleista.

5. Taryba negali viešai skelbti visų savo išlaidų, nes čia vedama kova su Lietuvos prieš ir netinka jam atidengti, kas toje kovoje daroma, taigi vie-

šesnių apyskaitų reikalauja tik asakomybės jausmo neturį žmonių.

Kaip matyti, daugumas tų atsakymų yra visai ne į klausimą. Visų pirma, klausimas, ar Tarybos vadovybė nori ar nenori suvienyti lietuvių jėgas, visai net nediskutuojamas. Vieno ar kito asmens pasielgimas, žinoma, esti pakritikuojamas, bet tie asmenys neturėtų savintis sau per daug garbės ir neturėtų savo pasielgimų sutaptinti su Tarybos Vykdomojo komiteto vardu.

Antra — vienam ar kitam asmeniui iškelti priekaištai nebūvo Taryboje pastatyti kaip prieš bėdamam pasitikėjimui ar nepasitikėjimui. Vykdomojo Komiteto nariai ir kiti pareigūnai Taryboje tas vietas užima ne kokių kitų, kaip tik savo srovės, pasitikėjimo pagrindu, nes yra sutarta, kad kiti Tarybos nariai visai neklausimo, kokį asmenį į VK katra srovė deleguota.

Trečia — niekas niekad neginčijo, jog Tarybos išdo globėjų komisija formalumų atžvilgiu atskaitomybę pripažintvarkinga ir ta prasme atskaitomybę rekomendavo tvirtinti. Bet yra kitas reikalas. Išdo globėjai ligi šiol ar nesiėmė iniciatyvos ar neturėjo progos pasakyti savo nuomonę dėl išlaidų iš esmės. Tai yra, jie nepatiekė Tarybai savo įvertinimo, ar patys Vykdomojo Komiteto nutarimai dėl išlaidų buvo tikslingi ar ne. Šia prasme Taryba VK apyskaitos irgi neturėjo progos svarstyti. "Raporto priėmimas" faktiškai nereiškia nieko daugiau, kaip tą, kad pranešimas yra išklaustas ir jungiamas prie protokolo. Diskusijų ir nutarimų nebuvo nei dėl to, ai pilnai savo darbą atliko išdo globėjai, nei dėl to, ar išlaidos buvo darytos tam, kam tikrai reikia, ir ar tiek, kiek reikia.

Paaikėjo, kad net ir su nu tarimais ne taip jau būta visiš kait tvarkoj. Būtent, tie gar sie j 8 doleriai už telegramą išmo kėti be nutarimo. Išdo globėjai iš tikrųjų, nutarimų nei nežūrėjo. Savo pranešime jie pareiškė: "išlaidos yra pateisintos reikiama dokumentais ir pilna atitinka pinigines atskaitomybės knygų ir banko einamosios sąskaitos ištraukų įrašams".

Ar toks apyskaitos įvertinimas gali patenkinti? Manome, kad ne. Juk, sakysime, tik šitaip, tetrinant atskaitomybę, gali labai švariai pro tikrintojus praieiti net ir tokios išlaidos: iš važiuoja kuris nors atitinkamas asmuo į kelionę, leiskime, nuc Bostono iki Los Angeles, pavadindamas (ar net nepavadindamas) tą kelionę labai svarbia Tarybos veikimui; apyskaitose bus geležinkelio bilietai, viešbučių sąskaitos ir kiti "reikiami dokumentai", knygose įrašai sutiks ir su tais dokumentais ir su einamosios sąskaitos ištraukomis, bet... ar tokia kelionė tikrai reikalinga Tarybos veikimui? Šis klausimas čia yra svarbiausias tikrinant apyskaitą. Bet šitoki klausimai jau 11 metų Tarybos apyskaitų tikrinime nekeliama ir dėl to visuomenėje yra nepasitenkinimas. Čia nėra pasitikėjimas", o tik nurodymas, koks "įtartinėjimas", koks "ne-

kad nėra tikrinime būtinai reikalingo veikimo, kuris sudaro sąlygas ir visokiems, visiškai nereikalingiems įtarimams bei nepasitikėjimams. Panaikinti šias sąlygas būtinai reikia, nes kitaip įtarimai bei nepasitikėjimai iš tikro pradės apčiuopiamai reikštis ryškiu aukojimo mažėjimu.

Tarybos nariams raštu duotas ar skyriams išsiuntinėtis "apyskaitos", kaip jau kartą minėta, yra ne apyskaitos, o statistika, katrą mėnesį kiek išmokėta. Tik suvažiavime, specialiai klausiamas, išdėdina nurodė 22 atskiras išlaidų pozicijas, kurios jau daug daugiau pasako, nei maždaug duoda progos susigaudyti, kiek kokiams reikalams išleista. Tačiau, aišku, nebuvo atsakymo, ar toks išlaidų paskirstymas įvyko remiantis VK nutarimais, ar tik "rankos nesudrebėjimo" dėka, ir ar kuriems būtų buvę verta išleisti daugiau, kuriems mažiau. Pavyzdžiui, Tarybos suvažiavimas kaštuoja tiek ir tiek. Aišku, 34 Tarybos nariai nekinibės sąsąskaitas, aiškindamiesi, ar čia doleris per daug, ar doleris per mažai. Bet išdo globėjai turi tati atlikti. O jie negali to padaryti per kelias valandas prieš suvažiavimą. Išdo globėjams išlaidos turi būti paduodamos su visais paaiškinimais kiekvieną mėnesį, ar bent jau kas pora mėnesių. Tada jie gali į dalykus įsigilinti, pasakyti savo nuomonę. Ir kai kyla koki abejotimai, dalykas turi būti praneštas visiems Tarybos nariams, kad jie pasisakytų bent bendrais bruožais, kurion pusėn reikia išlaidas kreipti.

Bent jau Tarybos nariai nors kas pora mėnesių turėtų gauti artimiausio laikotarpio išlaidų sąmatas ir turi turėti galimybės pasisakyti, ar tokios išlaidos darytinios, ar ne. Žinoma, stambesniais bruožais. Vykdomasis Komitetas jau smulkiai spres, kokias išlaidas daryti priimtų sąmatų ribose. Tada tikrai bus pašalintos sąlygos bet kokiems priekaištams, kad, girdi, nežinoma, kas yra daroma su visuomenės sudėtais pinigais.

Pagaliau — tas garsis paslaptingumas. Negerai, kai jis perdedamas. Juk tai yra vieša paslaptis, kad aukos yra renkamos per Tarybą Tautos Fondui, kitaip sakant, Vliko veiklai paremti. Kodėl turi būti slepiama, kad per pereinamus metus (taip pranešta apyskaitoje) į Tautos Fondą nuėjo tik vos kiek daugiau kaip 25% surinktųjų lėšų, ir kad apie 27% išleista Informacijos Centrai New Yorke, kad maždaug tiek pat sunaudota paties Vykdo Komiteto veikimui ir liekana numatyta dar perleisti Tautos Fondui? Jei jau Lietuvos priešui tokios informacijos būtų taip lamingai svarbios, tai galime būti tikri, kad jis jas sužinotų lengviau, negu atominės bombos paslaptis. Kam ta migla varoma į akis?

O dėl detalių, kurių tikrai nėra reikalo plačiai skelbti, visgi jau bent išdo globėjams pasitikėti reikėtų ir reikėtų duoti jiems galimybę, net uždėti pareigą — tikrinti atskaitomybės esmę, o ne vien tik knyginę arit-

Naujųjų Metų sutikimas, kiek šiuo metu žinoma, jau ruošiamas net penkiose vietose: New Yorke, Golden Ballroom, 53 W. 66th Street — ruošia akademinio jaunimo sąjūdis "šviesa". Savo vakaro programoje jie skelbia dalyvausiant baletu šokėjus G. Čiurlę su A. Liepinu, operos solistą St. Liepą, Aleksą Mroziński ir dramos aktorių A. Skėmą.

Alg. Kačanauskas vadovaujamas vyrų balsų kvartetas, kuris sutikimą ruošia Brooklyn Grand Paradiise salėse, 320 Grand St., programoje turi savo dainas, baletu šokėjus St. Modzeliauską ir Natašą Boškovič ir dramos akt. K. Vasiliauska. New Yorke atteininkai Naujus Metus sutinka ir kitus kviečia dalyvauti naujai atremontuotoje Angelų Karalienės parapijos salėje.

Motery Vienių, Naujuosius Metus sutinka Daukanto svetainėje, Nichol's Inn, 948-50 Jamaica Avenue, Brooklyne. Pagaliau Williamsburgho centre Naujus Metus sutinka Juozas Baltaitis su savo bičiuliais savo restorane, Union ir Grand Sts.

KNYGŲ LENTYNOJE

prieš Kalėdas Brooklyn pasirodė Vytauto Augustino fotografijų rinkinys "Tėvynė Lietuva", J. Kapočiaus išleistas Vyty's Nemunėlio "Meškiukas Rudnosiu" su V. Stančkaitės piešiniais ir "Gabijos" išleista N. Mėnės Mazalaitės apysaka "Mėnuo, vadinamas medaus".

NAUJA SIUVĖJŲ VADOVYBĖ

Didžiojo New Yorko lietuviai siuvėjai pereiną savaitę išsirin k savo valdomuosius organus. Valdybos pirmininku išrinktas V. Zaveckas, gavęs 118 balsų. Vitalis žukauskas su 112 balsu gavo įdinininko — sekretoriaus vietą.

Joint Boardo atstovai: J. Petersonas, St. Jackus. Trade Boardo atstovai: St. Gudas, K. Iamas ir Pr. Vaitukaitis. Vykdomosios Tarybos nariai: K. Čerka, J. Sukaitis, J. Kivita ir A. Ramanauskas. Balsavime dalyvavo 218 narių, paduota 182 skaitytų balsų.

Šie rinkimai atnešė smarkų pralaimėjimą seniems siuvėjų veikėjams P. Montvilai ir J. Zeruoliui, kurie tesurinko vos pusę balsų, palyginus su jų opo nentais į pirmininko ir įdinininko — sekretoriaus vietas.

Šiuo metu, kaip informuoja siuvėjų atstovai, darbai siuvyklose labai sumažėjo. Daugelis nebedirba ir nežino, kaip bus po N. Metų, kitur vėl darbas eina labai palengva. Geresnį darbą šio sezono metu turėjo dirbtvės, kur buvo atliekami kariški užsakymai.

Lietuviai siuvėjai, kurie čia sudaro savo atskirą unijos lo kalą, yra vienetas, labiausiai neramus. Jaa, kai jie ką daro,

SPAUDOS CENTRAS BALTIMOREJ

Velsio — Urbono foto studijos patalpose 749 W. Baltimore St. organizuojamas lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių kioskas. Suinteresuotos leidyklos ir leidėjai savo leidinių platinimu prašomos kreiptis į A. Česonį, 620 W. Cross St. Baltimore 30, Md., kuris talkininkauja šiame darbe.

metiką. Kol niekas kitaip neįtikina, mums atrodo, kad žygiai šia linkme turi būti padaryti dar prieš ateinančios rinkliavos pradžią, ir apie tai turėtų būti viešai paskelbta.

Brooklynas laukia Naujųjų Metų

mai visi apie tai žino. Jų delegato ir valdomųjų organų rinkimai atkreipia dėmesį visų new yorkiečių, nesvarbu, kad jie siuvimo pramonėje ir nedirba. Štai, dabar nesenai siuvėjai, BALFo paprašyti, net tris šimtus dolerių šmestelėjo tremtinei Renatei Jonaitytei gydyti. J. Ginkus, kuris buvo tos komisijos pirmininku, net apsisverkę, susigraudinęs, kai išgirdo, jog siuvėjai vienbalsiai nutarė tuos pinigų skirti mergaitės gydymui. Ir taip, jei kiti lietuviai verslininkai ar vienetai kokiam lietuviškam reikalui tik dešimtis ar penkines teduoda tai lietuviai siuvėjai visada operuoja šimtais. Kai kas tai vadina pinigų "leidimu", bet lietuviškoji visuomenė tai teigiamai vertina.

PAGERBĖ LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

Tarp šešių New Yorko medi-

cinos gydytojų, kuriems miesto mayoras Vincent Impellitteri įteikė pasižymėjimo medalius, yra ir lietuvis dr. J. Paulionis. Šie medicinos darbuotojai atžymėti už dalyvavimą visuomeninėje veikloje. Pasižymėjimo ženklų įteikimo iškilmės įvyko gruodžio 13 d.

Dr. J. Paulionis savo darbo kabineta turi Brooklyn, 1357 Bushwick Avenue, (ten pat savo kabineta turi ir dr. V. Paprockas, naujakuris), savo profesinį darbą dirbęs JAV kariuomenėje, dalyvaujas medicinos populiarinimo paskaitose ir kt. Brooklyniečiai tuo atžymėjimu labai džiaugiasi ir tvirtina, kad tai pirmasis lietuvis gydytojas, taip pagerbtas.

MAZOSIOS LIETUVOS BICIULIŲ DRAUGIJA,

neseniai įsikūrusi Didžiąjame New Yorke, pereiną šeštadienį Alliance Hall patalpose įvyku-

siam susirinkime priėmė savo statutą.

Jame, tarp kitko, sakoma, kad: "New Yorke ir apylinkėse gyveną lietuvių jungiasi į Maž. Lietuvos Bičiulių Draugiją aktyviai remti nuo amžių vedamą Mažosios Lietuvos lietuvių kovą dėl šio krašto išlaisvinimo iš svetimųjų jungo ir jo išjungimo į bendrą laisvos ir nepriklausomos Lietuvos kūną".

Susirinkimui pirmininkavo dr. Dagys. Dalyvavo nemažas būrys lietuvių visuomenininkų. Buvo ir Lietuvos konsulato atstovas A. Simutis, "Laisvosios Europos" nariai dr. Br. Nemickas ir adv. Tolišius, Vincė Jonuškaitė ir kt.

Kadangi pereinajame susirinkime buvo nuspręsta laikinei valdybai pavesti paruošti statutą ir suaukti šį susirinkimą, tai valdyba, savo darbus atlikusi, norėjo atsistatdyinti. Susirinkimui pageidaujant, laikinė valdyba dar pasilieka veikti ir toliau. Ateities darbų plane jai numatyta dar surengti Klaipėdos krašto sukilimo minėjimą.

Vyskupo Brizgio vizitas Detroite

p.p. Sarka, šimoliūnas ir Vedeika.

1951 m. skyrius surengė du draugiškus pobūvius gegužinė ir keletą kultūrinių parengimų. 15 skyriaus narių dalyvavo šią vasarą įvykusiame Sąjungos seime.

Numatoma gyva skyriaus veikla ir 1952 metais. Pirmas didesnis ateinančių metų kultūrinis parengimas bus sausio 27 d. ALTS ruošiamas koncertas. Plačiau apie jį pranešime vėliau.

Buvo aptartas Lietuviškų Organizacijų Centro Detroite raštai, namų įsigijimo reikalai. Skyriaus atstovai prie L.O.C. nusiskundė, kad, dėl keletos L.O.C. narių laikysenos, ALTS atstovams sunku kartais vienu ar kitu klausimu pareikšti skyriaus nuomonę.

KALĖDŲ EGLUTĖ

buv. Lietuvių Svetainės patalpos rengia š. m. gruodžio 28 d. vietos lietuviškoji vargo mokykla vadovaujama mok. K. Gogelio.

LIETUVISKAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS,

su smagia ir įdomia programa ruošiamas Detrito skaučių — skautų buv. Lietuvių Svetainės patalpose. Bilietai po \$1,50 gausiami pas skautus. Tikimasi gausaus Detrito lietuvių dalyvavimo.

Z. V. R.

CHICAGIEČIAI, ĮSIDĖMEKITE

DR. ANTANAS

RUDOKAS, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus

4701 S. Damen Ave.,

Chicago 9, Ill.

(47-sios ir Damen kampas)

Priima: 6-9 v. v.;

šeštad. 10 v. r. — 6 v. v.;

trečiad. tik susitarus. Tel. YA 7-7381

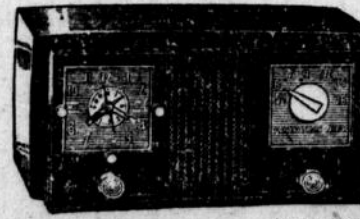
Wake up to music with the WORLD'S MOST USEFUL RADIO!

Wakes you to sweet music. Turns appliances on or off. Turns itself off after you go to sleep. Accurate General Electric clock tells time even in the dark. In Persian red, alabaster ivory, Congo brown, or porcelain white. 39.95

CLOCK-RADIO

WORLD'S MOST POWERFUL CLOCK-RADIO

Has extra tube to bring in distant stations sharp and clear. This deluxe G-E has all automatic features described above. In deep cordovan plastic. 39.95

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave.

EX 1-0911